

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

HAVACILIK SAĞLIK TALİMATI (SHT - MED)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı havacılık personelinin sağlık muayene kurallarını ve bunların uygulama usullerini düzenlemek; uygulayıcı kamu, özel kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerin özellikleri ile görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemek, bu konudaki faaliyetleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat; sivil havacılık alanında sağlık sertifikası ve/veya raporu almış, alacak, temdit edecek veya yenileyecek kişileri, bu işlemleri gerçekleştirmekle yetkilendirilecek tabipleri ve bunlara eğitim veren veya bünyelerinde bulunduran kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Talimat, 14/10/1983 tarih ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 18/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 02/06/2017 tarih ve 30084 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Pilot Lisans Yönetmeliğine (SHY-1) dayanılarak hazırlanmıştır.

(2) Şikago Konvansiyonu Ek-1 Bölüm 6 gereklilikleri esas alınmıştır.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 4 (1) Bu Talimatın hazırlanmasında, (AT) 216/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü’ne göre Sivil Havacılık Personeline İlişkin Teknik Gereklilikleri ve İdari Usulleri Düzenleyen 3 Kasım 2011 tarihli ve (AB) 1178/2011 sayılı Komisyon Tüzüğü’nün PART-MED Başlıklı 4 no’lu Eki dikkate alınmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar

MADDE 5 – (1) Bu Talimatta geçen;

a) Adil kültür: İnsanların emniyetle ilgili bilgileri güven içinde paylaşabildikleri ve paylaşmak için teşvik edildikleri ve ödüllendirildikleri, kabul edilebilir ve edilemez davranışlar arasındaki ilkesel ayrımın bilinir hale getirildiği, emniyetli düşünmeyi, sorgulamayı, rehavete karşı direnci, mükemmelliğe yönelişi, kişisel sorumluluğu ve kurum içi otokontrolü kapsayan bir yaklaşımı,

b) AeMC: Aeromedical Centre / Havacılık Tıp Merkezini

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

c) Akademik tıbbi durum kanaati: Bu Talimat içerisinde yer almayan tıbbi gereklilikler hakkında Lisans veren otorite tarafından kabul edilebilir nitelikte bir ya da daha fazla sayıda uzman hekim tarafından, ilgili vakaya yönelik olarak, nesnel ve ayrımcılık gütmeyen ölçütlere dayanılarak, gerektiğinde uçuş operasyonları veya diğer uzmanlarla istişare içerisinde varılan kanaat anlamını,

ç) Amatör havacılık faaliyeti: Gerçek veya tüzel kişinin hiçbir mali ve ticari kazanç olmaksızın ve herhangi bir işletme ruhsatı zorunluluğu aranmaksızın yürüttüğü havacılık faaliyeti türünü,

d) AME: Aeromedical Examiner / Yetkilendirilmiş Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanını veya Uçuş Tabibini,

e) AMS: Aeromedical Section / Otoritede faaliyet gösteren Hava Sağlık Birimini,

f) Araştırma: Bir sağlık sorununun mevcut olup olmadığını tespit etmek amacı ile adayın şüphelenilen patolojik durumunun muayeneler ve tetkikler vasıtasıyla değerlendirilmesini,

g) ATPL: Havayolu nakliye pilotu lisansını,

ğ) Bilgi yönetim sistemi (BYS): Genel Müdürlüğün görev alanın giren konularda, iş süreçlerini elektronik ortama taşıyarak etkinlik, verimlilik ve maliyet tasarrufu elde etmesini sağlamak ve yeni iş anlayışı için gerekli kültürel değişimi gerçekleştirmek, ortak veri tabanı oluşturmak, Kurum içinde ve havacılık sektörü ile bilişim teknolojileri üzerinden iletişim sağlamak ve dinamik web sayfaları için altyapı oluşturmak amacıyla kullanılan uygulamayı,

h) BPL: Balon pilot lisansını,

ı) CPL: Ticari pilot lisansını,

i) Değerlendirme: Herhangi bir kişinin sağlık açısından uçuşu uygunluğu konusunda, söz konusu kişinin tıbbi açıdan geçmişine ve/veya gerçekleştirilmesi öngörülen sağlık muayenelerine ve gerekli görülen diğer muayenelere ve/veya EKG, tansiyon ölçümleri, kan testleri ve röntgen filmleri de dâhil olmak ancak bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla çeşitli tıbbi tetkiklere dayanılarak varılan kanaati,

j) EASA: Avrupa Havacılık Emniyet Ajansı,

k) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,

l) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

m) GMP: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında protokol yapılmasına bağlı olarak genel havacılık tıbbi alanında geçerli eğitimi almış Genel Müdürlük tarafından AeMC bulunmayan il sınırları içerisinde ihtiyaç duyulması halinde yetkilendirilebilecek aile hekimini,

n) Hava ve uzay hekimliği: 26/04/2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğinde geçen, havacılık ve uzay faaliyet sahasında insanı etkileyen her türlü fiziksel-fizyolojik-psikolojik-sosyal etkenleri, bu etkilerin sonuçlarını, korunma yöntemlerini inceleyen, değerlendiren, patolojik süreçlerin tedavilerini yöneten ve tüm bu konularda araştırma faaliyetlerini yürüten başta Uçuş Tabipliği Eğitimi olmak üzere havacılık tıbbi konusunda sağlık eğitimlerini düzenleyen uzmanlık ana dalını,

o) Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanı; Havacılık Tıp Merkezinde ve Havacılık Eğitim Merkezinde görev yapan, havacılık tıbbi alanında başta uçuş tabipliği olmak üzere sağlık

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

eğitimlerini veren, uçuş ve diğer havacılık personeli sağlık muayenelerinin ve değerlendirmelerinin yapılmasından ve sağlık sertifikalarının düzenlenmesinden sorumlu olan, Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu faaliyetlerine katılan, 0.40 dersi Teorik Bilgi Öğretmenliği yapan, Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş uzman tıp doktorlarını,

ö) Hava sağlık birimi: Genel Müdürlük bünyesinde faaliyet gösteren Genel Müdürlük adına havacılık sağlık faaliyetlerini yürüten ve bu Talimatta yer alan görev, yetki ve sorumlulukların takip, kontrol ve koordinasyonunu sağlayan birimini,

p) Havacılık muayenesi: Havacılık personeli veya adaylarının, lisanslarının verdiği hak ve yetkileri kullanabilmeleri için başlangıçta ve belirli aralıklarla tekrarlamaları gereken sağlık muayenesini,

r) Havacılık psikoloğu; Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu tarafından kabul edilen, Havacılık psikolojisi ve meslektaş destek programı konularını içeren en az 30 saatlik ders programına katılım sağladığını belgeleyen ve Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş; klinik psikologları ve bu programa katılım sağlayan Medikal Asesör, AME, klinik psikolog ve/veya Psikiyatri uzmanı sorumluluğunda psikolojik destek veren psikologları,

s) Havacılık tıbbi eğitimi: Havacılık tıbbi konusunda en az 60 saat temel ve 60 saat ileri düzeyde olmak üzere belirli muayene tekniklerini içeren teorik ve pratik eğitimi,

ş) Havacılık tıp merkezi: Uçuş ve diğer havacılık personeli sağlık muayenelerinin yapılması için Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş, kamu/özel kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere ait sağlık işletmelerinin bünyesinde kurulmuş birimleri,

t) HTEK: Fizyolojik eğitim cihazlarına sahip Genel Müdürlük tarafından yetki verilmiş havacılık tıbbi eğitim kurumunu,

u) İHA pilotu: İşletici tarafından uçuşun idaresinden sorumlu olmak üzere tayin edilmiş, uçuş süresince İnsansız Hava Aracının her türlü harekâtında uçuş kontrollerini çalıştıran veya otonom operasyonunu planlayan ve takip eden kişiyi,

ü) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,

v) Kısıtlama: Herhangi bir sağlık sertifikasına, sağlık muayene raporuna ya da lisansa eklenen ve kısıtlama sahibinin mesleki imtiyazlarının tatbiki sırasında uyulması gereken kaydını,

y) Kontrol muayenesi: Medikal Asesör veya Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu tarafından tekrarlanması istenen uçuş muayenelerini,

z) LAPL: Hafif hava aracı pilot lisansını, Amatör Havacılık Pilot Lisansını,

aa) Lisans veren otorite: Lisansı tanzim eden ya da herhangi bir kişinin lisans tanzim etmesi için müracaatta bulunduğu devletin yetkili otoritesi veya kişinin henüz bir lisans başvurusunda bulunmadığı durumlarda AMS'yi,

bb) Medikal asesör: Genel Müdürlük bünyesinde çalışan, havacılık tıbbi konusunda gerekli eğitimi almış, konusunda tecrübe sahibi olan, sağlık muayenelerinin incelemelerini ve sertifikasyon işlemlerini gerçekleştiren uçuş tabibini,

cc) OHMP: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında protokol yapılmasına bağlı olarak genel havacılık tıbbi alanında geçerli eğitimi almış Genel Müdürlük tarafından AeMC bulunmayan il sınırları içerisinde ihtiyaç duyulması halinde yetkilendirilebilecek işyeri hekimini,

çç) OML: Operational Multicrew Limitation/Operasyonel Çok Pilot Sınırlamasını,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- dd) OSL: Operational Safety Pilot Limitation/Operasyonel Emniyet Pilotu Sınırlamasını,
- ee) PPL: Private Pilot Licence/Hususi Pilot Lisansını,
- ff) Renk ayırt etme kabiliyeti: Adayın hava seyrüseferinde kullanılan renkleri kolaylıkla ayırt edebilmesi ve havacılıkta kullanılan renkli ışıkları doğru bir şekilde tanımlayabilmesi becerisini,
- gg) Sağlık kurul kararı: Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen AeMC görüşüyle, ilgili vakaya yönelik olarak, nesnel ve ayrımcılık gütmeyen ölçütlere dayanılarak, gerektiğinde uçuş operasyonları veya diğer uzmanlarla istişare içerisinde varılan kararı,
- ğğ) Sağlık kurulu: Dâhiliye, nöroloji, psikiyatri, göz hastalıkları, kulak burun boğaz hastalıkları uzmanları ve uçuş tabibinden oluşan Uçuş Muayene kurulu,
- hh) Sağlık muayene raporu: AeMC, AME, yetkili tabip, GMP veya OHMP tarafından uçuş muayenesi neticesinde verilen belgeyi,
- ıı) Sağlık sertifikası: Havacılık muayenesi sonrasında havacılık personeli ve adaylarına otorite, uçuş tabibi veya yetkili tabip tarafından düzenlenen sağlık durumunu gösterir belgeyi,
- ii) SHY-6C: 09/01/2016 tarihli ve 29588 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Amatör Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliğini,
- jj) SHY-İPC: 29/01/2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmeliğini,
- kk) SPL: Planör pilot lisansını,
- ll) Temdit: Bir yetkinin veya onayın, geçerlilik süresi bitmeden gereksinimlerin yerine getirilmesi koşuluyla, sahibine sağladığı imtiyazların daha sonraki belirli bir periyoda kadar uzatılmasını,
- mm) Tıbbi uçuş testi: Tıbbi gereklilikleri sağlayamayan ya da sınırda sağlayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve istenen güvenli performans düzeyine sahip olduğu değerlendirilen havacılık personeli için sağlık yönünden Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen hekim gözetiminde özel durumuna yönelik beceri ve deneyiminin raporlandığı uygulamalı uçuş testini,
- nn) TUT: Tıbbi Uçuş Testini,
- oo) Uçuş tabibi: Havacılık tıbbi alanında geçerli eğitimi almış, Genel Müdürlük tarafından yetkili bir Havacılık Tıp Merkezinde görev yapan, uçuş ve diğer havacılık personeli sağlık muayenelerinin ve değerlendirmelerinin yapılmasından ve sağlık sertifikalarının düzenlenmesinden sorumlu olan, Genel Müdürlükçe yetkilendirilmiş tıp doktorlarını,
- öö) Yenileme: Bir yetkinin veya onayın geçerlilik süresinin sona ermesi sonucu, gereksinimlere uyulması koşuluyla, sözü edilen yetki veya onayın süresinin daha sonraki belirli bir periyoda kadar yeniden düzenlenmesini,
- pp) Yeterlilik değerlendirmesi: Bir uçuş tabibi, yetkili tabip, GMP ve OHMP adayının yetkilerinin verilmesi, temdidi ya da yenilenmesi için uygulamaya yönelik uçuş muayene bilgilerinin Medikal Asesörce kontrolünü,
- rr) Yetki: Özel koşulları, imtiyazları veya sınırlandırmaları belirten kaydını,
- ss) Yetkilendirme: Genel Müdürlük tarafından ilgili koşulları karşılayan gerçek ve tüzel kişilere belirli bir amaca yönelik verilen imtiyazı,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

şş) Yetkili tabip: Genel Müdürlük tarafından gerek görülmesi halinde OHMP, GMP yetkilerini icra edebilen, 22/02/2016 tarihli İnsansız Hava Aracı Sistemleri Talimatı (SHT-İHA) kapsamında havacılık faaliyetlerinde ve SHY-6C kapsamında Amatör havacılık faaliyetlerinde bulunmak isteyen pilot adaylarının veya lisans sahiplerinin sağlık muayenelerini yapmak ve sağlık sertifikalarını düzenlemek amacıyla Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilmiş, havacılık tıbbi alanında geçerli eğitim almış tıp doktorlarını,
İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Hava Sağlık Birimi (AMS)

Genel

MADDE 6 – (1) Genel Müdürlük adına havacılık sağlık faaliyetlerini yürüten ve bu Talimatta yer alan görev, yetki ve sorumlulukların takip, kontrol ve koordinasyonunu sağlayan Hava Sağlık Birimi, havacılık tıbbi konusunda eğitim almış Medikal Asesör tarafından yönetilir ve tercihen kadrosunda havacılık tıbbi konusunda eğitim almış tıp doktorları istihdam edilir.

Hava Sağlık Birimi Görev, Yetki ve Sorumlulukları

MADDE 7 – (1) Hava Sağlık Birimi;

a) Uçuş muayenesi yapacak AeMC, AME ve gerek görülmesi halinde OHMP, GMP ve yetkili tabipleri yetkilendirir, denetleme ve değerlendirilmesini sağlar.

b) Uçuş muayenelerinin planlama ve koordinasyonunu sağlar. Muayene ve raporların (AT) 216/2008 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'ne göre sivil havacılık personeline ilişkin teknik gereklilikleri ve idari usulleri düzenleyen 3 Kasım 2011 tarihli ve (AB) 1178/2011 sayılı Komisyon Tüzüğü'nün PART-MED Başlıklı 4 no'lu Eki ile kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notları (GM), Şikago Konvansiyonu Ek-1 Bölüm 6 ve bu Talimat hükümlerine uygunluğunu denetler ve ilgili düzenlemeleri yapar. Bu raporları toplar, tasnif eder ve arşivler.

c) Eski muayene raporlarını, muayene yapacak AeMC/AME ve Genel Müdürlükçe izin verilmesi halinde diğer otoritelerin kullanımına açık tutar. AMS ilgili kurumlarla gerekli teması kurarak söz konusu raporları temin eder. Bu raporları daha sonraki muayenelerde yararlanılmak üzere tasnif ederek arşivler.

ç) AeMC veya AME'nin yetkisini aşan konularda uçuşa uygunluk yönünden değerlendirmeleri yapar.

d) Tartışmalı konular veya itirazların varlığı halinde konuyu bu alanda uzmanlık ve tecrübe sahibi ilgili birimlerle değerlendirerek, Sivil Havacılık Sağlık Komisyonuna ve/veya ICAO ile EASA'nın ilgili komitelerinden görüş ister.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

e) Uçuş Tabiplerinin eğitimi için gereken kurs ve eğitimi verebilecek havacılık tıbbi eğitim kurumlarını yetkilendirir ve denetler.

f) Tıbbi gereklilikleri sağlayamayan ya da sınırdaki sağlayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinin uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetkili Tabip

Yetkili tabiplere özgü gereklilikler

MADDE 8 – (1) Havacılık tıbbi eğitimi alan Yetkili Tabipler, SHY-6C Yönetmeliğinin 11 inci maddesinde belirtilen görev ve sorumlulukları icra ederler.

(2) Yetkili Tabipler, Genel Müdürlük tarafından gerek görülmesi halinde OHMP ve GMP sıfatıyla görev yapabilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu

Komisyon üyeleri

MADDE 9 – (1) Genel Müdürlüğün havacılık tıbbi alanındaki düzenlemelerine ve ihtilafli tıbbi konularda nihai kararların verilmesinde yardımcı olmak amacıyla bir danışma komisyonu olarak Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu teşkil edilir.

(2) Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu tamamı tıp doktoru olan ve Genel Müdürlükçe seçilen dokuz üyeden oluşur. Genel Müdürlük tarafından aday olmaya çağırılan Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanlığı bulunanlar ve/veya Üniversite öğretim üyeleri arasından, AeMC sağlık kurullarında görev alan veya 0.40 dersi Teorik Bilgi Öğretmenliği için yetkilendirilen kişilerden, AME'ler ve AMS'de Medical Asesör olarak çalışan kişiler arasından atanır. Komisyon Genel Müdürlük tarafından atanan asil ve yedek üyelerle, Genel Müdür veya İlgili Genel Müdür Yardımcılığına bağlı olarak görev yapar.

(3) Üyeler, tercihen havacılık tıbbinin temel dallarından birinde uzmanlığı olan kişiler veya havacılık tıbbi eğitimine sahip ve Havacılık Sağlığı ile ilgili konularda kesintisiz 3 (üç) yıl uçuş tabipliği tecrübesi bulunan kişiler arasından seçilir.

Komisyunun İşleyişi

MADDE 10– (1) Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu üyeleri niyet beyanlarını sunduktan sonra Genel Müdürlük kararı ile üç yıllık bir süre için atanırlar. Görev süresi yenilenebilir. Hava Sağlık Birim Sorumlusu komisyon başkanıdır. Genel Müdürlük kararı ile ikinci başkan belirlenir. İkinci başkan, Hava Sağlık Birimi kararlarına itiraz halinde ve başkanın bulunmadığı ya da mazeretli olduğu durumlarda onun yerine nezaret eder. Sivil Havacılık Sağlık Komisyonunun herhangi bir üyesi görev süresi dolmadan görevinden ayrılırsa bu Talimatın 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında belirtilen koşullar dâhilinde yerine eksik kalan görev süresinin sonuna kadar geçerli olmak üzere atama yapılır.

(2) Komisyon toplantı ve karar yeter sayıları beş (5) tir. Görüşmeler kapalı oturumda yapılır. Sivil Havacılık Sağlık Komisyonunun üyeleri, her oturuma başkan tarafından şahsen çağrılır veya BYS uygulamasında komisyona ait ilgili alan üzerinden işlem yapması istenir. Konunun hassasiyetine göre Komisyon Başkanı, kurulun önerisiyle, bir ya da birden fazla uzman doktor görevlendirmesi yapılabilir.

(3) Komisyon başkanı ve üyeleri tam bir bağımsızlık ve tarafsızlık içerisinde görev yaparlar. Komisyon başkanı ve üyeler komisyona ve vakalarına dair görüşürken, kurul dışındaki faaliyetleri dolayısıyla daha önceden öğrendikleri veya kendilerinin aldığı bir kararla ilgili görüşme ve oylamalara katılmaktan imtina edeceklerdir. Bu şekilde toplantıya katılmaktan imtina edildiği durumlar toplantı yeter sayısının hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(4) Komisyon, olağan durumlarda, toplantılarda belirlenen ve gerek duyulduğunda yine toplantılarda alınan kararlarla sıklığı değiştirilen aralıklarla toplanır. Olağan dışı durumlarda üst yönetim ya da komisyon üyeleri tarafından toplantı talep edilir ve tüm üyelerin bilgilendirilmesi ile ek toplantılar yapılabilir. Toplantıların duyurusu, takibi, kayıt altına alınması ve raporlanması Komisyon Başkanı tarafından yapılır.

(5) Bu Talimatın 11 inci maddesinde belirtilen konularda başvuruda bulunan kişilere, taleplerinin inceleneceği oturumun tarih aralığı bildirilir. Bu kişiler, Komisyon önünde görüşlerini açıklama talebinde bulunabilirler, komisyonun oy çokluğuna göre bu talep dikkate alınır, talep kabul edilirse toplantının kesin tarihi bu kişilere bildirilir. Kişi ilgili tarihte toplantıya katılmamışsa oyçokluğu ile karar alınması halinde bir defaya mahsus toplantı tarihi değiştirilebilir. Toplantılarda alınan kararlar Genel Müdürün veya Genel Müdür Yardımcısının onayına sunulur ve onayın ardından ilgili havacılık personeline ve şirkete Komisyon Başkanı tarafından resmi bildirim yapılır.

Sıra No	ÜYELER	GÖREVLERİ
1	Hava Sağlık Birim Sorumlusu	Komisyon Başkanı
2	Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanı (başvuru yoksa Uçuş tabibi)	Üye
3	Uçuş Tabibi	Üye
4	Uçuş Tabibi	Üye

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

5	Dâhiliye Uzmanı	Üye
6	Göz Hastalıkları Uzmanı	Üye
7	KBB Hastalıkları Uzmanı	Üye
8	Nöroloji Uzmanı	Üye
9	Psikiyatri Uzmanı	Üye

Komisyonun görev alanları

MADDE 11 – (1) Havacılık Personelinin çalışma elverişliliğini ilgilendiren salgın hastalık verilerini analiz eder, zarar görme risklerinin azaltılmasına yönelik uçuş güvenliğini etkileyen tıbbi sorunlarını inceler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla eş güdüm sağlar.

(2) Havacılık Personeli ve adaylarının havacılık sağlık muayenesi sırasında farklı tıbbi merkezler tarafından düzenlenen Geçici veya Kalıcı Elverişsizlik raporları hakkında ve ilgili süreler konusunda görüş açıklar.

(3) Geçici ya da kalıcı iş göremezliğe ya da ölüme yol açan bir hastalığın veya havadayken meydana gelen bir iş kazasının havacılık mesleğinden kaynaklandığının düşünüldüğü durumda 31/05/2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükümlerine göre hareket eder.

(4) Sivil havacılık sağlık komisyonu, aşağıda belirtilen kişi, komisyon ya da kurumlar tarafından alınan bireysel kararlara karşı uçuş personeli ya da bu göreve aday kişiler tarafından yapılan itirazları iki aylık süre içerisinde karara bağlar:

- Bu Talimat ve Ekinde tanımlanan AeMC, AME, OHMP, GMP veya Yetkili Tabipleri,
- Bu Talimat ve Ekinde tanımlanan Medikal Asesörleri,
- 16/08/2012 tarihli Uçuş Eğitimi Teorik Bilgi Öğretmeni Yetkilendirme Talimatında (SHT-TEORİK BİLGİ) geçen 040 dersini verecek Teorik Bilgi Öğretmenlerini ve öğretmen adaylarını değerlendiren Komisyon üyeleri,
- Tıbbi Uçuş Testini gerçekleştiren ekip üyeleri.

(5) Havacılık psikolojisi ve meslektaş destek programı konularına ait kurs belgelerini uygun olması halinde kabul eder, havacılık ve uzay tıbbının öğretim koşullarıyla ilgili danışmanlık yapar, konusu ile ilgili yayın ve araştırmaları takip eder, bilimsel faaliyetlere katılım sağlar ve organize eder, sonuçlarını yayınlayabilir.

(6) Sivil havacılığı, yolcularını ve genel olarak sağlık denetimini ilgilendiren mediko-sosyal ve hijyen kaynaklı sorunları inceler ve birlikte çalışılan ve hizmet gereği ihtiyaç duyulan kurumlarla alınacak kararlar kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm sağlar.

(7) Bir işverenin talebi üzerine ve Komisyon üyesi doktorlardan ikisinin görüşü alındıktan sonra bu talebin sağlam gerekçelere dayandığını düşünüldüğü takdirde Hava Sağlık Birim Sorumlusu, bir uçuş personelinin çalışmaya elverişliliğiyle ilgili karar konusunda nihai hükmün verilmesi amacıyla Sivil Havacılık Sağlık Komisyonuna başvurabilir.

(8) Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu Başkanı, bu merci tarafından alınan kararların sonuçlarını da göz önünde bulundurarak sağlık sertifikalarını imzalama yetkisine sahiptir.

(9) Hava Sağlık Birimi ile birlikte bu maddede belirtilen konularla ilgili olarak yurt dışındaki muhatap kuruluşlarla bağlantıyı sağlar.

(10) Hava Sağlık Birim Sorumlusu, bir havacılık personelinin kuşku uyandıran tıbbi durumundan dolayı can ve mal güvenliği açısından yakın bir tehlikenin belirdiği hallerde, resmi bildirim üzerine ilgili personelin sağlık belgesine en fazla iki ay süresince el konulmasına karar verebilir. Bu durumda, ilgili personelin tıbbi elverişliliği konusunda nihai kararın alınması için derhal Sivil Havacılık Sağlık Komisyonuna başvurur.

(11) Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu, bu Talimatın yürürlüğe girmesinden sonraki konular ve vakalar hakkında karar verir. Komisyon tarafından alınan kararlara karşı aynı konuda komisyona yeniden başvuru yapılamaz. Nihai karar, Hava Sağlık Birimi tarafından verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Havacılık Personeli

Sağlık raporları

MADDE 12 – (1) Hava Trafik Kontrolörleri, IHA 2, IHA 3 pilotları ve 16/03/2016 tarih ve 29655 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Uçuş Harekat Uzmanı Lisans Yönetmeliğinde (SHY-UHU) belirtilen Uçuş Harekat Uzmanları hariç olmak üzere bu mevzuat ve eklerinde geçmeyen diğer havacılık personelinden aksi belirtilmedikçe tam teşekküllü hastaneler, AeMC’ler ile bu Talimatın 13 üncü maddesi kapsamında yetkilendiren AME ve yetkili tabiplerden alınacak fiziksel, mental ve ruhsal iyilik halini gösterir, tanımlı görevlerini yapmalarında sağlık yönünden sakınca olmadığını bildiren sağlık raporu istenir. Bu rapor her beş (5) yılda bir yenilenir.

(2) Uçuş mühendisleri bu Talimat ekinde yer alan 1. Sınıf sağlık sertifika gerekliliklerine tabidir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İstisnai ve özel durumlar

MADDE 13 – (1) Genel Müdürlük, Havacılık Muayenesi yapılmakta olan iller ve bunların komşu illeri hariç olmak üzere Havacılık Muayenesi yapılmasına ihtiyaç duyulan illerde ilk başvuran AeMC, AME, GMP, OHMP ve Yetkili Tabiplerini, detaylı gerekçeleri ile birlikte müracaatı üzerine bu Talimatla zorunlu kılınan muayene sayıları, tecrübe

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

gereksinimleri ve Genel Müdürlük hizmet tarifesinde belirtilen ücretlendirmeler ile ilgili hususlarda belirtilen şartları aramaksızın en fazla iki yıl süresince yetkilendirebilir.

(2) Bu Talimatta belirtilen hususlarda, arama ve kurtarma faaliyetleri, sel, yangın, deprem gibi doğal afetler ve benzeri durumlarda Genel Müdürlüğün izni ve/veya bilgisi dâhilinde bir (1) yılı aşmamak üzere istisnai uygulamalar yapılabilir.

(3) Şikago Konvansiyonu Ek-1 Bölüm 6 ve EASA tarafından yayımlanan kabul edilebilir uyumluluk yöntemleri (AMC) ve yönlendirici notları (GM) Genel Müdürlükçe aksi belirtilmedikçe aynen kabul edilir ve uygulanır.

Gözetim ve denetim

MADDE 14 – (1) Genel Müdürlük bu Talimat hükümlerinin uygulanmasına yönelik denetim yapmaya yetkilidir.

(2) AeMC başkanları, AME, GMP, OHMP ve Yetkili Tabipler bu Talimatta ve Ek-1’de sunulan Havacılık Sağlık Gerekliliklerine dair çeşitli nedenlerle gerçekleşen uyumsuzlukları veya ihlalleri Genel Müdürlüğe 7 (yedi) iş günü içerisinde resmi yazı ile bildirir.

Aykırı davranışlar ve idari yaptırımlar

MADDE 15 – (1) Bu Talimat hükümlerine aykırı davranışlarda bulunan gerçek ve tüzel kişiler hakkında 2920 Sayılı Kanun’un 143’üncü Maddesi ve/veya SHY-İPC gereğince gerekli idari para cezası uygulanır.

(2) Havacılık İşletmeleri Denetimlerine İlişkin Uygulama Esasları Talimatında (SHT-DENETİM) belirtilen bulgu seviyeleri ve kusur derecesi de göz önünde bulundurularak bu Talimat hükümlerine aykırı hususların devamı ve/veya tekrarı halinde ayrıca;

a) Bulgunun birince seviyede olması ve verilen süre içerisinde giderilememesi durumunda yetki iptal işlemi gerçekleştirilir.

b) İlgilinin belgesi veya sertifikası ile kazandığı imtiyazlar azami 6 (altı) ay süre ile durdurulur veya iptal edilir. Sahtecilik şüphesi bulunduğu durumlarda ilgilinin belgesi veya sertifikası ile kazandığı imtiyazlar şüphenin giderilmesi veya kesinleşmesine kadar durdurulur ve kesinleşmesi durumunda kesinleşme tarihinden itibaren bir (1) yıl süre ile yeniden belge veya sertifika düzenleme işlemi uygulanmaz.

c) Belge, sertifika veya yetkilerin 3 (üç) defa askıya alınması durumunda bundan sonraki yetki askı işleminde yetki iptal işlemi uygulanır.

ç) AeMC’lerin BYS uygulamasında yaptığı işlemler, uçuş emniyetini doğrudan ilgilendiren menfi hususlar istisnai olmak üzere, SHY-SMS Yönetmeliğinde geçen Adil ve Emniyet Kültürü yaklaşımı içerisinde değerlendirilecektir. AeMC gönderimleri ile Hava Sağlık Birimince yapılan kontrollerde ilgili AeMC tarafından benzer hatanın belli bir oranda tekrarlandığının tespiti halinde ise ilgili merkez ve merkezler hakkında idari tedbir alınacaktır.

Hasta Mahremiyeti

MADDE 16 – (1) Havacılık işletmesinin bünyesinde havacılık tıbbı eğitimi almış hekim olması durumunda bu hekimler adına BYS uygulamasında kendi işletmesinde görev alan havacılık personelinin sağlık muayene kayıtlarını görebilecek şekilde kullanıcı tanımlaması yapılır ve Genel Müdürlükçe işletmeyle bu kişiler ile ilgili her türlü resmi yazışma gerçekleştirilir.

(2) Havacılık işletmesinin bünyesinde havacılık tıbbı eğitimi almış hekim olmaması durumunda havacılık personelinin sağlık durumunu ilgilendiren konularda yazışma yapılmaz.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Talimatın dördüncü bölümünde bahsi geçen Sivil Havacılık Sağlık Komisyonu 01/09/2017 tarihi itibarı ile göreve başlar. Genel Müdür, 31/12/2017 tarihine kadar görev yapacak üyeleri bu Talimatın 9 uncu maddesine göre seçer.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 17 – (1) Bu Talimatın yürürlüğe girmesi ile Havacılık Sağlık Talimatı (SHT-3) ve Kabin Ekibi Üyeleri Sağlık Kontrollerine İlişkin Esas ve Usuller Talimatı (SHT-OPS SAĞLIK) yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Talimat, yayımlanmasını müteakip 31 Temmuz 2017 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Talimat hükümlerini Genel Müdür yürütür.

HAVACILIK SAĞLIK GEREKLİLİKLERİ

ALT BÖLÜM A - Genel Gereklilikler	
KISIM 1 – Genel hususlar	
Hasta-doktor mahremiyeti	
MED.A.015 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.A.015	Sağlık muayenelerine, değerlendirmelerine ve sertifikasyonuna müdahil olan tüm görevliler hasta-doktor mahremiyetinin her koşul altında korunmasını sağlayacaklardır.
Tıbbi uygunlukta azalma	
MED.A.020 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.A.020	<p>(a) Lisans sahipleri aşağıda belirtilen durumlarda lisanslarının imtiyazlarını ve ilgili yetkileri tatbik etmemelidirler</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Sağlık durumlarında, bu imtiyazları emniyetli bir şekilde tatbik etmelerini engelleyecek herhangi bir bozulma tespit etmeleri halinde; (2) İlgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerini engellemesi muhtemel reçeteli ya da reçetesiz bir ilaç kullanmaları halinde; (3) Uçuş emniyetini tehlikeye düşürebilecek tıbbi tedavi, cerrahi tedavi veya sair tedavi görmeleri halinde. <p>(b) Ayrıca, lisans sahipleri aşağıda belirtilen durumlarda vakit kaybetmeksizin bir uçuş tabibine başvurmalıdırlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Herhangi bir cerrahi operasyona ya da invaziv müdahaleye maruz kaldıkları takdirde; (2) Herhangi bir ilacı düzenli olarak kullanmaya başladıkları takdirde; (3) Uçuş ekibi üyesi olarak görevlerini yapmayı engelleyici önemli bir yaralanmaya veya sakatlanmaya maruz kaldıkları takdirde;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (4) Uçuş ekibi üyesi olarak görevlerini yapmayı engelleyici önemli bir hastalıktan mustarip oldukları takdirde;
- (5) Gebe oldukları takdirde;
- (6) Herhangi bir hastanede veya sağlık kliniğinde yatırıldıkları takdirde;
- (7) İlk kez düzeltici merceğe ihtiyaç duyduklarında.

(c) Bu durumlarda:

- (1) 1. Sınıf ve 2. Sınıf sağlık sertifikasına sahip olan kişilerin varsa OHMP veya AME'sine bildirim yapılarak bir AeMC'ye başvurusu gerekmektedir. AeMC lisans sahibinin sağlık açısından uçuşa uygunluğunu muayene edecek ve sağlığının imtiyazlarını yeniden tatbik etmeye uygun olup olmadığına karar verecektir;
- (2) LAPL sağlık sertifikalarına sahip olan kişilerin söz konusu sağlık sertifikasını imzalamış olan AeMC'ye veya AME'ye başvurusu gerekmektedir. AeMC veya AME lisans sahibinin sağlık açısından uçuşa uygunluğunu muayene edecek ve sağlığının imtiyazlarını yeniden tatbik etmeye uygun olup olmadığına karar verecektir.

(d) Kabin ekibi üyeleri sağlık açısından uçuşa uygunluklarında emniyet ile ilgili görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmelerine mani olabilecek herhangi bir bozulma tespit ettiklerinde hava aracında herhangi bir görev ifa etmeyecek ve kabin ekibi onaylarının imtiyazlarını tatbik etmeyeceklerdir.

(e) Ayrıca yukarıda (b) (1) ila (b) (7) bentleri arasında belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birine maruz kalmaları durumunda, kabin ekibi üyeleri duruma bağlı olarak bir OHMP'ye, Yetkili Tabibe, AME'ye, veya AeMC'ye danışacaklardır. OHMP, Yetkili Tabip, AME veya AeMC kabin ekibi üyesinin sağlık açısından uçuşa uygunluğunu muayene edecek ve sağlığının emniyet ile ilgili görevlerini yeniden üstlenmeye uygun olup olmadığına karar verecektir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

AeMC, AME, OHMP ve Yetkili Tabip yükümlülükleri

MED.A.025

- (a) Sağlık muayenelerini veya değerlendirmelerini icra ederken AeMC, AME, GMP, OHMP ve Yetkili Tabibin:
- (1) Kişiyle herhangi bir dil engeli olmaksızın iletişim kurulabilmesini sağlaması;
  - (2) Kişiyi, tıbbi açıdan geçmişi ile ilgili olarak eksik, tutarsız veya yanlış bilgiler vermesinin sonuçları hakkında bilgilendirmesi gerekmektedir.
- (b) Sağlık muayenesinin ve/veya değerlendirmesinin ardından AeMC, AME, GMP, OHMP ve Yetkili Tabip:
- (1) Kişiyi sağlığının uçuşa uygun olduğu ya da olmadığını bildirmeli veya duruma bağlı olarak kişiyi lisans veren otoriteye, AeMC'ye ya da AME'ye sevk etmelidir;
  - (2) Uçuş eğitimi ya da lisans veya kabin ekibi onayı imtiazlarının tahdidine yol açabilecek her türlü kısıtlamayı kişiye bildirmelidir;
  - (3) Kişinin sağlığının uçmaya uygun bulunmaması halinde, kişiye ikinci bir incelemeden geçme hakkına sahip olduğunu hatırlatmalıdır;
  - (4) Sağlık sertifikası için başvuran kişiler bağlamında, değerlendirme sonucunu içeren imzalı ya da elektronik olarak tasdik edilmiş bir raporu sağlık sertifikasının sureti ile birlikte gecikmeksizin lisans veren otoriteye göndermelidir.
- (c) AeMC'ler, AME'ler, GMP'ler, OHMP'ler ve Yetkili Tabipler bu Talimat uyarınca icra edilen sağlık muayenelerini ve değerlendirmelerini ve bunların sonuçlarına ilişkin kayıtları ulusal mevzuata uygun bir şekilde tutacaklardır.
- (d) Sağlık sertifikasyonu ve/veya denetim için gerekli görülmesi halinde, AeMC'ler, AME'ler, GMP'ler, OHMP'ler ve Yetkili Tabipler talep edildiğinde, tüm sağlık kayıtlarını ve raporlarını AMS'ye sunacaktır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

KISIM 2 – Sağlık sertifikası gereklilikleri

Sağlık sertifikası gereklilikleri

MED.A.030

- (a) Öğrenci pilotlar ilgili lisans için gerekli olan geçerli bir sağlık sertifikasına sahip olmadan yalnız uçmayacaklardır.
- (b) Hafif hava aracı pilotu lisansına (LAPL), Amatör Havacılık Pilot Lisansına müracaat eden ya da sahip olan kişilerin en azından bir LAPL sağlık sertifikasına sahip olmaları gerekmektedir.
- (c) Amatör Havacılık Pilot Lisansına, Hususi Pilot Lisansına (PPL), Planör Pilotu Lisansına (SPL) ya da balon pilotu lisansına (BPL), İHA 2 ve İHA 3 Pilotu Lisansına müracaat eden ya da sahip olan kişilerin en azından 2. sınıf sağlık sertifikasına sahip olmaları gerekmektedir.
- (d) İHA 2 ve İHA 3 Pilotu Lisansına, SPL veya BPL'ye müracaat eden ya da sahip olan ve ticari planör ya da balon uçuşlarına müdahil olan kişilerin en azından 2. sınıf sağlık sertifikasına sahip olmaları gerekmektedir.
- (e) İHA 2 ve İHA 3 Pilotu Lisansına, PPL'ye ya da LAPL'ye gece uçuşu yetkisinin de eklenmesi durumunda lisans sahibinin renk ayırt etme kabiliyetine sahip olması gerekmektedir.
- (f) Ticari pilot lisansına (CPL), çok ekip üyeli pilot lisansına (MPL) ya da havayolu nakliye pilotu lisansına (ATPL) müracaat eden ya da sahip olan kişilerin 1. sınıf sağlık sertifikasına sahip olmaları gerekmektedir.
- (g) PPL'ye aletli uçuş yetkisinin eklenmesi durumunda, lisans sahibinin 1. Sınıf sağlık sertifikasına sahip olan kişiler için gereken periyotlara ve standartlara uygun olarak, saf ton odyometri muayenesinden geçmesi gerekecektir.
- (h) Lisans sahipleri aynı anda bu Talimat uyarınca düzenlenmiş birden fazla sağlık sertifikasına sahip olamayacaklardır.

Sağlık sertifikası başvurusu

MED.A.035

- (a) Sağlık sertifikası başvuruları Genel Müdürlük tarafından öngörülen şekilde yapılmalıdır.
- (b) Sağlık sertifikasına başvuran kişiler duruma bağlı olarak AeMC'ye, AME'ye, GMP'ye veya Yetkili tabibe aşağıdaki bilgi ve belgeleri sunmalıdırlar:
- (1) Kimlik belgesi (T.C. Nüfus Cüzdanı veya Pasaport/Ehliyet);
  - (2) Aşağıdaki hususları içeren imzalı bir beyanı:
    - (i) Tıbbi açıdan geçmişlerine yönelik tıbbi bulguları;
    - (ii) Daha önce sağlık sertifikası muayenesine tabi tutulup tutulmadıklarını ve tabi tutulmuşlar ise bu muayenenin kimin tarafından gerçekleştirildiğini ve sonucunu;
    - (iii) Kısıtlamalı uçuşa elverişlilik durumu olup olmadığını, sağlık açısından uçuşa uygun olmadıklarının tespit edilmiş olup olmadığını ya da sağlık sertifikalarının askıya alınmış ya da iptal edilmiş olup olmadığını.
- (c) Sağlık sertifikasının temdidi ya da yenilenmesi için başvuran kişilerin sağlık sertifikalarını muayene öncesinde AeMC'ye, AME'ye, GMP'ye veya Yetkili Tabibe ibraz etmeleri gerekmektedir.

Sağlık sertifikalarının tanzimi, temdidi ve yenilenmesi

MED.A.040

- (a) Sağlık sertifikası ancak gerekli sağlık muayenelerinin ve/veya değerlendirmelerinin tamamlanmasının ve kişinin sağlığının uçuşa uygun bulunmasının ardından tanzim veya temdit edilebilecek ya da yenilenebilecektir.
- (b) İlk kez tanzim edilen sağlık sertifikaları:
- (1) 1. sınıf sağlık sertifikalarının AMS tarafından tanzim edilmesi gerekmektedir.
  - (2) 2. sınıf sağlık sertifikalarının AMS tarafından tanzim edilmesi gerekmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(3) LAPL sağlık sertifikalarının bir AeMC, AME, GMP veya Yetkili Tabip tarafından tanzim edilmesi gerekmektedir.

(c) Temdit ve yenileme:

(1) 1. Sınıf ve 2. Sınıf sağlık sertifikalarının bir AeMC veya AME tarafından temdit edilmesi veya yenilenmesi gerekmektedir.

(2) LAPL sağlık sertifikalarının bir AeMC, AME, GMP veya Yetkili Tabip tarafından temdit edilmesi veya yenilenmesi gerekmektedir.

(d) AeMC AME, GMP veya Yetkili Tabip sağlık sertifikasını ancak aşağıda belirtilen koşullarda tanzim veya temdit edecekler ya da yenileyeceklerdir:

(1) Başvuru sahibinin tıbbi açıdan geçmişlerine yönelik tüm bilgileri eksiksiz bir şekilde sunması ve AeMC, AME, GMP veya Yetkili Tabip tarafından talep edilmesi halinde, başvuru sahibinin doktoru ya da herhangi bir sağlık uzmanı tarafından gerçekleştirilen sağlık muayenelerinin ve tetkiklerinin sonuçlarını sunması;

(2) AeMC'nin, AME'nin, GMP'nin veya Yetkili Tabibin başvuru sahibinin bu Talimatta öngörülen tüm gereklilikleri karşıladığını doğrulamak amacı ile sağlık değerlendirmesini, ilgili sağlık sertifikası için gereken sağlık muayenelerine ve tetkiklerine dayanarak yapmış olması.

(e) AME, AeMC veya başvuru sahibinin talep etmesi ile bu makamlara sevk edilmesi durumunda AMS, sağlık sertifikasını tanzim ya da temdit etmeden veya yenilemeden önce, klinik açıdan endike olması durumunda, başvuru sahibinin ilave sağlık muayenelerine ve incelemelerine tabi tutulmasını talep edebilecektir.

(f) AMS ilk sağlık sertifikasını ve aşağıda belirtilen durumlarda sağlık sertifikası tanzim edebilecek ya da daha önce tanzim edilmiş bir sağlık sertifikasını yeniden tanzim edebilecektir:

(1) Vakanın kendisine sevk edilmiş olması durumunda;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(2) Sertifika üzerindeki bilgilerin düzeltilmesi gerektiğini tespit etmiş olması halinde.

Sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, temdidi ve yenilenmesi

MED.A.045

(a) Geçerlilik

- (1) 1. sınıf sağlık sertifikaları 12 ay süre ile geçerli olacaktır.
- (2) 1. sınıf sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi aşağıda belirtilen durumlarda 6 aya düşürülecektir:
  - (i) Lisans sahibinin tek pilotlu ticari hava taşımacılığı operasyonlarında yolcu taşınması ve 40 yaşına ulaşmış olması;
  - (ii) Lisans sahibinin 60 yaşına ulaşmış olması.
- (3) 2. sınıf sağlık sertifikalarının geçerlilik süreleri aşağıda belirtilmiştir:
  - (i) Lisans sahibi 40 yaşına ulaşmaya kadar 60 ay olup, lisans sahibi 40 yaşına ulaşmadan önce tanzim edilmiş olan sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, lisans sahibi 42 yaşına ulaştığında sona erecektir;
  - (ii) Lisans sahibi 40 ila 50 yaş arasında iken 24 ay olup, lisans sahibi 50 yaşına ulaşmadan önce tanzim edilmiş olan sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, lisans sahibi 51 yaşına ulaştığında sona erecektir;
  - (iii) Lisans sahibi 50 yaşını geçtikten sonra 12 aydır.
- (4) LAPL sağlık sertifikalarının geçerlilik süreleri aşağıda belirtilmiştir:
  - (i) Lisans sahibi 40 yaşına ulaşmaya kadar 60 ay olup lisans sahibi 40 yaşına ulaşmadan önce tanzim edilmiş olan sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi, lisans sahibi 42 yaşına ulaştığında sona erecektir.
  - (ii) Lisans sahibi 40 yaşını geçtikten sonra 24 aydır.
- (5) Sağlık sertifikalarının geçerlilik süresi:
  - (i) Başvuru sahibinin sağlık muayenesinin gerçekleştirildiği tarihteki doğum gününe bağlı olarak belirlenecektir;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (ii) İlk kez tanzim edilen ya da yenilenen sertifikalar bağlamında, sağlık muayenesinin gerçekleştirildiği tarihten itibaren, temdit edilen sertifikalar bağlamında ise bir önceki sağlık sertifikasının geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren hesaplanacaktır.
- (iii) Sağlık sertifikasında zorunlu tutulan ilgili muayeneler veya özel tetkiklerde yukarıdaki hesaplamalar yıl itibarı ile yaşına göre yapılacaktır.

(b) Temdit

Sağlık sertifikasının temdidine yönelik muayeneler ve/veya değerlendirmeler sağlık sertifikasının geçerlilik süresinin sona ereceği tarihten en geç 45 gün önce gerçekleştirilebilecektir.

(c) Yenileme

- (1) Sağlık sertifikasına sahip olan kişinin (b) fıkrası hükümlerine uymaması durumunda, yenileme muayenesinin ve/veya değerlendirmesinin gerçekleştirilmesi gerekecektir.
- (2) 1. sınıf ve 2. sınıf sağlık sertifikalarına ilişkin olarak:
  - (i) Sağlık sertifikasının geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren 45 günden fazla bir süre geçmiş olması halinde, AeMC yenileme muayenesini; genişletilmiş periyodik muayene ile başvuru sahibinin sağlık kayıtlarını değerlendirdikten sonra gerçekleştirecektir;
  - (ii) Sağlık sertifikasının geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren 5 yıl geçmiş olması halinde ilk kez tanzim edilecek sağlık sertifikaları için öngörülen muayene koşulları geçerli olacaktır.
- (3) LAPL sağlık sertifikaları bağlamında, AeMC, AME, Yetkili Tabip veya GMP başvuru sahibinin tıbbi açıdan geçmişini değerlendirecek ve sağlık muayenesini ve/veya değerlendirmesini MED.B.095 doğrultusunda icra edecektir.

Sevk	
MED.A.050	<p>(a) 1. Sınıf ya da 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuruda bulunan kişilerin MED.B.001 uyarınca değerlendirilerek lisans veren otoriteye sevk edilmeleri durumunda, AeMC veya AME ilgili tıbbi kayıtları istenilmesi halinde lisans veren otoriteye devredecektir.</p> <p>(b) LAPL sağlık sertifikası için başvuruda bulunan kişilerin MED.B.001 uyarınca AeMC'ye veya AME'ye sevk edilmeleri durumunda, Yetkili Tabip, GMP ilgili tıbbi kayıtları istenilmesi halinde AeMC'ye veya AME'ye devredecektir.</p> <p>(c) AME, AeMC ve AMS'ye yapılan sevklerde uçuşa elverişlilik yönünden karar ya da kanaatin bildirilmesi gerekmektedir.</p>
ALT BÖLÜM B - Pilot Sağlık Sertifikası Gereklilikleri	
KISIM 1 - Genel Hususlar	
Sağlık sertifikalarına uygulanan kısıtlamalar	
MED.B.001 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.001 GM1 MED.B.001	<p>(a) 1. sınıf ve 2. sınıf sağlık sertifikalarına uygulanan kısıtlamalar:</p> <p>(1) Başvuru sahibinin ilgili sağlık sertifikası sınıfı için öngörülen gereklilikleri tam olarak karşılamadığı ancak uçuş güvenliğini tehlikeye düşürmesine ihtimal verilmediği durumlarda, AeMC veya AME:</p> <p>(i) 1. Sınıf sağlık sertifikası başvurusunda bulunan kişiler bağlamında, başvuru sahibinin sağlık açısından uçuşa uygunluğuna ilişkin kararın verilmesi için başvuru sahibini bu Talimatta öngörüldüğü şekilde AMS'ye sevk edecektir;</p> <p>(ii) Bu Talimat uyarınca AMS'ye yeniden sevk edilmesine gerek görülmeyen vakalarda, başvuru sahibinin sertifika üzerine şerh düşülen bir ya da daha fazla sayıda tahdide uyararak görevini emniyetli bir şekilde yerine getirip getiremeyeceğini değerlendirecek, elverişsizlik ve mevcut kısıtlamasında değişiklik önerilmeyecekse, AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle sağlık sertifikasını gerekli görülen kısıtlamaları içerecek şekilde tanzim edecektir;</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(iii) 2. Sınıf sağlık sertifikası başvurusunda bulunan kişiler bağlamında başvuru sahibinin sertifika üzerine şerh düşülen bir ya da daha fazla sayıda tahdide uyararak görevini emniyetli bir şekilde yerine getirip getiremeyeceğini değerlendirecek ve sağlık sertifikasını AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle gerekli görülen kısıtlamaları içerecek şekilde tanzim edecektir;

(iv) AeMC veya AME sağlık sertifikasını, başvuru sahibini AMS'ye sevk etmeksizin, aynı kısıtlamalarla temdit edebilecek veya yenileyebilecektir.

(b) LAPL sağlık sertifikalarına uygulanan kısıtlamalar:

(1) GMP, başvuru sahibinin tıbbi açıdan geçmişini gerektiği şekilde değerlendirdikten sonra, başvuru sahibinin sağlık açısından uçuşa uygunluk gerekliliklerini tam olarak karşılamadığına kanaat getirdiği takdirde, sadece düzeltici mercek ile ilgili bir tahdidin gerektiği durumlar dışında, başvuru sahibini AeMC'ye veya AME'ye sevk edecektir.

(2) LAPL sağlık sertifikası başvuru sahibinin doğrudan veya sevk edilmiş olması halinde, AeMC veya AME, MED.B.095 dikkate almak suretiyle, başvuru sahibinin sertifika üzerine kayıt düşülen bir ya da daha fazla sayıda tahdide uyararak görevini emniyetli bir şekilde yerine getirip getiremeyeceğini değerlendirecek ve sağlık sertifikasını gerekli görülen kısıtlamaları içerecek şekilde tanzim edecektir. AeMC'nin veya AME'nin daima, pilotun yolcu taşıma tahdidine tabi tutulmasının gerekip gerekmediğini dikkate alıp değerlendirmesi gerekmektedir (Operasyonel Yolcu Kısıtlaması, OPL).

(3) GMP, LAPL sağlık sertifikasını başvuru sahibini AeMC'ye veya AME'ye sevk etmeksizin, aynı kısıtlamalarla temdit edebilecek veya yenileyebilecektir.

(c) Herhangi bir tahdidin uygulanmasının gerekip gerekmediğinin değerlendirilmesinde aşağıda belirtilen hususlar dikkate alınacaktır:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (1) Akademik tıbbi durum kanaatinde, belirli durumlarda, başvuru sahibinin, sayısal olsun ya da olmasın, herhangi bir gerekliliği yerine getirememesinin lisansın imtiyazlarının tatbikinin uçuş emniyetini tehlikeye atmayacak nitelikte olduğunun belirtilmiş olup olmadığı;
- (2) Başvuru sahibinin ifa edilecek operasyona ilişkin yetenekleri, becerileri ve tecrübesi.

(d) Operasyonel kısıtlama kodları

(1) Operasyonel Çoklu Uçuş Ekibi Kısıtlaması (OML - Sadece 1. Sınıf).

- (i) CPL, ATPL veya MPL sahibinin 1. Sınıf sağlık sertifikası gerekliliklerini tam olarak karşılamaması ve AMS'ye sevk edilmesi durumunda, sağlık sertifikasının "sadece ikinci pilot olarak veya kalifiye bir ikinci pilot eşliğinde" OML'si ile tanzim edilmesinin gerekip gerekmediği değerlendirilmelidir. Bu değerlendirme AMS tarafından yapılmalıdır.
- (ii) OML şerhi düşülen bir sağlık sertifikasına sahip olan kişiler sadece diğer pilotun ilgili hava aracı tipinde gerekli tüm vasıflara sahip olduğu, OML'ye tabi olmadığı ve 60 yaşına ulaşmadığı durumlarda çok pilotlu operasyonlarda bir hava aracı kullanabileceklerdir.
- (iii) 1. sınıf sağlık sertifikalarına ilişkin OML ancak AMS tarafından veya AMS tarafından öngörülen şekilde uygulanabilecek ve kaldırılabilir.

(2) Operasyonel Emniyet Pilotu Kısıtlaması (OSL - 2. Sınıf ve LAPL).

- (i) OSL kısıtlaması getirilmiş bir sağlık sertifikasına sahip olan kişiler sadece hava aracında, ilgili hava aracı sınıfında ya da tipinde sorumlu pilot olarak görev yapmak için gereken tüm vasıflara sahip olan başka bir pilotun bulunduğu, hava aracının çift kumanda ile donatılmış olduğu ve diğer pilotun kumanda elemanlarını kullanabileceği bir koltukta oturduğu durumlarda bir hava aracını kullanabilecektir.
- (ii) 2. sınıf sağlık sertifikalarına ilişkin OSL ancak AMS tarafından veya AMS tarafından öngörülen şekilde uygulanabilecek ve kaldırılabilir.

(3) Operasyonel Yolcu Kısıtlaması (OPL - 2. Sınıf ve LAPL).

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(i) OPL kısıtlaması getirilmiş bir sağlık sertifikasına sahip olan kişiler sadece içinde yolcu bulunmayan uçakları kullanabileceklerdir.</p> <p>(ii) 2. sınıf sağlık sertifikalarına ilişkin OPL ancak AMS tarafından veya AMS tarafından öngörülen şekilde uygulanabilecek ve kaldırılabilir.</p> <p>(iii) LAPL sağlık sertifikasına ilişkin OPL tahdidi AeMC tarafından uygulanabilecektir.</p> <p>(e) Uçuş emniyetinin sağlanması için gerekli görüldüğü takdirde sağlık sertifikası sahiplerine sair kısıtlamalar da uygulanabilecektir.</p> <p>(f) Sağlık sertifikası sahibine uygulanan kısıtlamaların sağlık sertifikasında belirtilmesi gerekmektedir.</p>
--	---

KISIM 2 - 1. Sınıf ve 2. Sınıf sağlık sertifikalarına yönelik tıbbi gereklilikler

Genel

MED.B.005	<p>(a) Sağlık sertifikasına başvuran kişilerde, ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikini engelleyecek bir seviyede fonksiyonel inkapasiteye neden olabilecek ya da aniden başvuru sahibinin lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmesini engelleyebilecek:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Kalıtsal veya edinilmiş anomali, (2) Aktif, gizli, akut veya kronik hastalık ya da bozukluk, (3) Yara, incinme veya ameliyat sekeli, (4) Tedavi, teşhis ya da önleme amaçlı, reçeteli veya reçetesiz ilaçların etkileri ya da yan etkileri, <p>bulunmayacaktır.</p> <p>(b) 1. sınıf sağlık sertifikasına başvuran kişinin, sağlık açısından uçuşa uygunluğunun değerlendirilmesi amacı ile AMS'ye sevk edildiği durumlarda, AMS, OML'nin gerekli olduğu durumlar dışında, karar verme yetkisini AeMC'ye devredebilecektir.</p>
------------------	---

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	(c) 2. sınıf sağlık sertifikasına başvuran kişinin, sağlık açısından uçuşa uygunluğunun değerlendirilmesi amacı ile AMS'ye sevk edildiği durumlarda, AMS, OSL'nin gerekli olduğu durumlar dışında, karar verme yetkisini AeMC'ye veya AME'ye devredebilecektir.
Kardiyovasküler sistem	
MED.B.010 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.010 (Class 1) AMC2 MED.B.010 (Class 2)	(a) Muayene (1) Klinik endikasyon üzerine ve aşağıda belirtilen durumlarda 12 derivasyonlu standart istirahat elektrokardiyografisi (EKG) ve raporu düzenlenmelidir; (i) 1. Sınıf sağlık sertifikası bağlamında, ilk kez düzenlenecek sağlık sertifikası için yapılan muayeneler sırasında ve sonrasında 30 yaşına kadar her 5 yılda bir, 40 yaşına kadar her 2 yılda bir, 50 yaşına kadar yılda bir ve sonrasında tüm temdit ve yenileme muayenelerinde; (ii) 2. Sınıf sağlık sertifikası bağlamında 40 yaşına kadar her 5 yılda bir, 40 yaşından sonra yapılacak ilk muayenede ve her 2 yılda bir. (2) Klinik endikasyon üzerine ayrıntılı kardiyovasküler değerlendirme yapılması gerekmektedir. (3) 1. sınıf sağlık sertifikası bağlamında, 65 yaşından sonraki ilk temdit veya yenileme muayenesinde ve sonrasında her 4 yılda bir ayrıntılı kardiyovasküler değerlendirme yapılması gerekmektedir. (4) 1. sınıf sağlık sertifikası bağlamında, ilk kez düzenlenecek sağlık sertifikası için yapılan muayeneler sırasında ve sonrasında 40 yaşına ulaşıktan sonra gerçekleştirilecek ilk muayene de kolesterol de dâhil olmak üzere serum lipit seviyesi ölçümü. (b) Kardiyovasküler sistem — Genel (1) Başvuru sahiplerinin ilgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerini engellemesi muhtemel kardiyovasküler bozukluktan mustarip olmamaları gerekmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (2) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişilerde aşağıda belirtilen sağlık sorunları tespit edildiği takdirde bu kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır:
- (i) Ameliyat öncesinde veya sonrasında torasik veya suprarenal abdominal aort anevrizması;
  - (ii) Kalp kapakçıklarında belirgin fonksiyonel anomali;
  - (iii) Kalp veya kalp/akciğer nakli.
- (3) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve tıbbi kayıtlarında ya da yapılan teşhise göre aşağıda belirtilen sağlık sorunlarından mustarip olduğu belirlenen kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir:
- (i) Ameliyat öncesinde veya sonrasında periferik arter hastalığı;
  - (ii) Ameliyat öncesinde veya sonrasında abdominal aort anevrizması;
  - (iii) Fonksiyonel açıdan önemsiz kalp kapakçığı anomali;
  - (iv) Kalp kapakçığı ameliyatı sonrasında;
  - (v) Perikard, miyokard veya endokard anomali;
  - (vi) Düzeltici ameliyat öncesinde veya sonrasında kalıtsal kalp anomali;
  - (vii) Tekrarlayan vazovagal senkop;
  - (viii) Arteriyel veya venöz tromboz;
  - (ix) Pulmoner emboli;
  - (x) Sistemik antikoagulan tedavi gerektiren kardiyovaskular bozukluk.
- (4) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıdaki (2) veya (3) bentlerinde belirtilen bozukluklardan birinin teşhis edildiği kişiler, AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde bir değerlendirme yapılabilmesi için, bir kardiyolog tarafından değerlendirilmelidirler.

(c) Tansiyon

- (1) Her muayene sırasında tansiyon değerleri kaydedilecektir.
- (2) Başvuruda bulunan kişilerin tansiyonunun normal limitler dâhilinde olması gerekmektedir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (3) 1. sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve aşağıda belirtilen sağlık sorunlarına sahip olan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır:
- (i) Semptomatik hipertansiyon;
  - (ii) Tedavi görüyor olsun ya da olmasın, muayene sırasında, istikrarlı bir şekilde 160 mmHg sistolik ve/veya 95 mmHg diyastolik seviyesini aşan tansiyon.
- (4) Tansiyonun kontrol altına alınabilmesi için gerekli tedaviye başlandığında belirgin yan etkilerin mevcut olmadığından emin olabilmek amacı ile sağlık sertifikası geçici olarak askıya alınacaktır.

*AMS, tıbbi gereklilikleri sınırda sağlayan ya da sınırda sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinden uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.

(d) Koroner Arter Hastalığı

- (1) 1. sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve aşağıda belirtilen sağlık sorunlarına sahip olan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirme yapılabilmesi için bu kişilerin AMS'ye sevk edilmeleri ve kardiyolojik değerlendirmeye tabi tutulmaları gerekmektedir:
- (i) Miyokard iskemisi şüphesi;
  - (ii) Anti anjinal tedavi gerektirmeyen asemptomatik hafif koroner arter hastalığı.
- (2) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (1) bendinde açıklanan sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirme yapılabilmesi için bu kişilerin kardiyolojik değerlendirmeye tabi tutulmaları gerekmektedir.
- (3) Başvuruda bulunan kişilerde aşağıda belirtilen sağlık sorunları tespit edildiği takdirde bu kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır:
- (i) Miyokard iskemisi;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (ii) Semptomatik koroner arter hastalığı;
  - (iii) İlaç tedavisi ile kontrol altına alınan koroner arter hastalığı semptomları.
- (4) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişilerde aşağıda belirtilen sağlık sorunları tespit edildiği takdirde bu kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun olup olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır:
- (i) Miyokard iskemisi;
  - (ii) Miyokard enfarktüsü;
  - (iii) Koroner arter hastalığına yönelik revaskülarizasyon.
- (5) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve miyokard enfarktüsünün ya da koroner arter hastalığına yönelik ameliyatın ardından asemptomatik olan kişiler, AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde bir değerlendirme yapılabilmesi için, tatminkâr düzeyde kardiyoloji değerlendirmesine tabi tutulmalıdırlar. 1. Sınıf sağlık sertifikasının temdidini için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir.

(e) Ritm/İletim Bozuklukları

- (1) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve aşağıdakilerden herhangi biri de dâhil olmak üzere ciddi kardiyak iletim ya da ritim bozukluğu yaşayan kişilerin AMS'ye sevk edilmeleri gerekmektedir:
- (i) Aralıklı veya sürekli sinoatriyal bozukluk, atriyal fibrilasyon, ve/veya flutter ve asemptomatik sinüs duraklaması da dâhil olmak üzere supraventriküler ritm bozukluğu;
  - (ii) Komplet sol dal bloku;
  - (iii) Mobitz tip 2 atriyoventriküler blok;
  - (iv) Geniş ve/veya dar kompleks taşikardi;
  - (v) Ventriküler preeksitasyon;
  - (vi) Asemptomatik QT uzaması;
  - (vii) Brugada elektrokardiyografi paterni.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (2) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (1) bendinde açıklanan sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişiler, AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle sağlık açısından uçuşa uygun olup olmadıkları yönünde bir değerlendirme yapılabilmesi için, tatminkâr düzeyde kardiyoloji değerlendirmesine tabi tutulmalıdırlar.
- (3) Aşağıda belirtilen bozukluklardan herhangi birine sahip olan başvuru sahipleri, başka bir anomalinin bulunmaması durumunda, tatminkâr düzeyde kardiyoloji değerlendirmesine tabi tutulmak koşuluyla, sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir:
- (i) İnkomples dal bloku;
  - (ii) Komplet sağ dal bloku;
  - (iii) Sabit sol aks sapması;
  - (iv) Asemptomatik sinüs bradikardi;
  - (v) Asemptomatik sinüs taşikardi;
  - (vi) Asemptomatik izole uniform supraventriküler veya ventriküler ektopik kompleksler;
  - (vii) Birinci dereceden atriyoventriküler blok;
  - (viii) Mobitz tip 1 atriyoventriküler blok.
- (4) Geçmişte aşağıda belirtilen tıbbi müdahalelere maruz kalmış olan başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun olup olmadıkları yönünde değerlendirilebilmeleri için tatminkâr düzeyde kardiyovasküler değerlendirmeye tabi tutulmaları gerekmektedir:
- (i) Ablasyon tedavisi;
  - (ii) Pacemaker takılması.
1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir. 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.
- (5) Başvuruda bulunan kişilerde aşağıda belirtilen sağlık sorunları tespit edildiği takdirde bu kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun olup olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır:
- (i) Semptomatik sinoatriyal hastalık;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(ii) Komple atriyoventriküler bloku; (iii) Semptomatik QT uzaması; (iv) Vücuda yerleştirilebilir otomatik defibrilasyon sistemi; (v) Ventriküler anti taşikardi pacemaker.</p>
Solunum sistemi	
<p>MED.B.015 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.015 (Class 1) AMC2 MED.B.015 (Class 2)</p>	<p>(a) Ciddi solunum fonksiyon bozukluğuna sahip olan başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun olup olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır. Solunum fonksiyonu geri kazanıldıktan ve tatminkâr bir şekilde çalışmaya başladıktan sonra başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirme yapılabilecektir.</p> <p>(b) 1. Sınıf sağlık sertifikasına başvuran kişilerin ilk muayene sırasında ve sonrasında klinik endikasyon üzerine Akciğer filmi ve solunum fonksiyonu testlerine tabi tutulmaları gerekmektedir.</p> <p>(c) 2. Sınıf sağlık sertifikasına başvuran kişilerin ilk muayene sırasında ve sonrasında klinik endikasyon üzerine solunum fonksiyonu testlerine tabi tutulmaları gerekmektedir.</p> <p>(d) Aşağıda belirtilen sağlık sorunlarının teşhis edildiği kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirme yapılabilmesi için solunum değerlendirmesine tabi tutulmaları ve bu değerlendirmeden tatminkâr bir sonuç alınması gerekmektedir:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) İlaç tedavisi gerektiren astım; (2) Solunum sisteminde aktif iltihabi hastalık; (3) Aktif sarkoidoz; (4) Pnömotoraks; (5) Uyku apnesi sendromu; (6) Ciddi göğüs ameliyatı; (7) Pnömonektomi;

	<p>Yukarıdaki (3) ve (5) bentlerinde belirtilen rahatsızlıkların teşhis edildiği başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirme yapılabilmesi için kardiyoloji değerlendirmesine tabi tutulmaları ve bu değerlendirmeden tatminkâr bir sonuç alınması gerekmektedir.</p> <p>(e) Uçuş Tababet değerlendirmesi:</p> <p>(a) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (d) fıkrasında belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir;</p> <p>(b) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (d) fıkrasında belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişiler AMS ile AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle AeMC'ye sevk edileceklerdir.</p> <p>(f) 1.Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve tam pnömonektomi geçirmiş kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır.</p>
Sindirim sistemi	
<p>MED.B.020 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.020 (Class 1) AMC2 MED.B.020 (Class 2)</p>	<p>(a) Adaylar, gastrointestinal kanal veya adneksi ile ilgili olarak, ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak fonksiyonel veya yapısal bir hastalık taşımayacaklardır.</p> <p>(b) Sindirim borusu veya adneksi ile ilgili olarak, özellikle daralmadan veya sıkışmadan kaynaklanan obstrüksiyon gibi, uçuşta inkapasiteye neden olabilecek hastalık sekellerine veya cerrahi müdahaleye maruz kalmış olan başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun olup olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır.</p> <p>(c) Başvuru sahiplerinin inkapasiteye neden olabilecek semptomlara yol açabilecek fitik rahatsızlığına sahip olmamaları gerekmektedir.</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(d) Aşağıdakiler de dâhil olmak üzere gastrointestinal sistem bozukluklarına sahip olan başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun olup olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Tekrarlayan ve ilaç tedavisi gerektiren sindirim bozukluğu; (2) Pankreatit; (3) Semptomatik safrekesesi taşı; (4) Kronik iltihabi bowel hastalığı teşhisi konmuş olan ya da bu hastalığı taşıdığı bilinen kişiler; (5) Bu organların tamamen ya da kısmen alınmasına veya diversiyonuna yönelik cerrahi müdahaleler de dâhil olmak üzere, sindirim borusu veya adneksi ile ilgili cerrahi operasyon geçirmiş olan kişiler, <p>Uçuşa uygun olmadıkları değerlendirilecektir. Ancak hastalığın başarılı bir şekilde tedavi edilmesinin ardından veya cerrahi müdahale sonrasında gastroenterolojik değerlendirmeye tabi tutulması ve bu değerlendirmenin tatminkâr bir sonuç vermesi koşuluyla, sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirme yapılabilecektir.</p> <p>(e) Uçuş tababet değerlendirmesi:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (2), (4) ve (5) bentlerinde belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birinin teşhis edildiği kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir; (2) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve pankreatite sahip olan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.
Metabolik ve Endokrin sistemler	
MED.B.025 Ayrıca Bkz:	<p>(a) Adaylar, ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak fonksiyonel veya yapısal metabolik, nutrisyonel veya endokrinel bir bozukluk taşımayacaklardır.</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

AMC1 MED.B.025 (Class 1)
AMC2 MED.B.025 (Class 2)

(b) Metabolik, nutrisyonel veya endokrinel bozukluklara sahip olan başvuru sahipleri, rahatsızlıklarının stabiliteye kavuşmuş olduğunun kanıtlanması ve yapılan sağlık değerlendirmesinin tatminkâr bir sonuç vermesi koşuluyla, sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir.

(c) Diabetes mellitus

- (1) İnsülin gerektiren diabetes mellitustan mustarip olan başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır.
- (2) İnsülin gerektirmeyen diabetes mellitustan mustarip olan başvuru sahipleri ise, kan şekerinin kontrol altına alınabildiği kanıtlanıncaya kadar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir.

(d) Uçuş tababet değerlendirmesi:

- (1) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve kan şekerinin kontrol altına alınabilmesi için insülin dışında ilaç tedavisine ihtiyaç duyan kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir;
- (2) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve kan şekerinin kontrol altına alınabilmesi için insülin dışında ilaç tedavisine ihtiyaç duyan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.

* AMS, tıbbi gereklilikleri sınırda sağlayan ya da sınırda sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinden uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.

Hematoloji

MED.B.030

Ayrıca Bkz:

AMC1 MED.B.030 (Class 1)

AMC2 MED.B.030 (Class 2)

- (a) Başvuru sahiplerinin ilgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerini engellemesi muhtemel hematolojik bir hastalıktan mustarip olmamaları gerekmektedir.
- (b) 1. Sınıf sağlık sertifikası bağlamında, sağlık sertifikası tanzimi için gerçekleştirilen her bir muayene sırasında hemogram testi yapılmalıdır.
- (c) Aşağıda belirtilenler gibi hematolojik rahatsızlıklara sahip olan adaylar sağlık değerlendirmesinin tatminkâr bir sonuç vermesi koşuluyla sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir:
- (1) Pıhtılaşma, hemorajik veya trombotik bozukluklar;
(2) Kronik lösemi;
- (d) Uçuş tababet değerlendirmesi:
- (1) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (c) fıkrasında belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir;
(2) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (c) fıkrasında belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilecektir.
- (e) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve aşağıda belirtilen hematolojik rahatsızlıklara sahip olan kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir:
- (1) Anemi, polisitemi veya hemoglobinopati de dâhil olmak ancak bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla anormal hemoglobin;
(2) Belirgin lenfatik büyüme;
(3) Dalak büyümesi.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Genitoüriner sistem

MED.B.035

Ayrıca Bkz:

AMC1 MED.B.035 (Class 1)

AMC2 MED.B.035 (Class 2)

- (a) Adaylar renal veya genitoüriner sistem veya adneksi ile ilgili olarak, ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak fonksiyonel veya yapısal bir hastalık taşımayacaklardır.
- (b) Tüm sağlık muayenelerinde idrar tahlili yapılacaktır. İdrarda patolojik öneme sahip anormal hiç bir unsur bulunmayacaktır.
- (c) Böbrekler veya idrar yolları ile ilgili olarak, özellikle daralmadan veya sıkışmadan kaynaklanan obstrüksiyon gibi, uçuşta inkapasiteye neden olabilecek hastalık sekellerine veya cerrahi müdahaleye maruz kalmış olan başvuru sahiplerinin sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirme yapılacaktır.
- (d) Aşağıda belirtilenler gibi genitoüriner rahatsızlıklara sahip olan adaylar renal/ürolojik sağlık değerlendirmesinin tatminkâr bir sonuç vermesi koşuluyla sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir:
- (1) Böbrek hastalığı;
- (2) Bir ya da daha fazla sayıda üriner taş veya renal kolik.
- (e) Ürogenital sistemde organlarının tamamen ya da kısmen alınmasına veya diversiyonuna yönelik ciddi bir cerrahi müdahale geçirmiş olan kişiler sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirilecekler ve tamamen iyileştikten sonra sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde bir değerlendirme yapılabilmesi için yeniden değerlendirmeye tabi tutulacaklardır. 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler yeniden değerlendirme için AMS'ye sevk edilmelidir.

* AMS, tıbbi gereklilikleri sınırdan sağlayan ya da sınırdan sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinden uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Bulaşıcı hastalıklar

MED.B.040 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.040 (Class 1) AMC2 MED.B.040 (Class 2)	<p>(a) Adaylar, geçmişte ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak herhangi bir bulaşıcı hastalığa yakalanmamış olmalı ve adaylarda bu tür bir hastalığın klinik teşhisi yapılmamış olmalıdır.</p> <p>(b) HIV pozitif adaylar sağlık muayenesinin tatminkâr bir sonuç verilmesi koşuluyla sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir. 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir.</p>
Kadın Hastalıkları ve Jinekoloji	
MED.B.045 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.045 (Class 1) AMC2 MED.B.045 (Class 2)	<p>(a) Adaylar, ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak fonksiyonel veya yapısal obstetrik veya jinekolojik bir bozukluk taşımayacaklardır.</p> <p>(b) Ciddi bir jinekolojik operasyon geçirmiş olan adaylar, tamamen iyileşene kadar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir.</p> <p>(c) Gebelik</p> <p>(1) Gebelik durumunda, lisans sahibinin sağlığının imtiyazlarını tatbik etmeye uygun olduğuna kanaat getirmesi halinde, AeMC veya AME sağlık sertifikasının geçerlilik süresini gebeliğin 26. haftasının sonu ile sınırlayacaktır. Sertifika bu tarihten sonra askıya alınacaktır. Adayın gebeliğin sonunda sağlığına tamamen kavuşmasının ardından lisansın askıya alınması sona erecektir.</p> <p>(2) 1. Sınıf sağlık sertifikasına sahip olan kişiler, lisanslarının imtiyazlarını gebeliğin 26. haftasına kadar bir OML tahdidi ile tatbik edebileceklerdir. MED.B.001 hükümlerine bakılmaksızın, OML AeMC veya AME tarafından uygulanabilecek ve kaldırılacaktır.</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Muskuloskeletal Sistem

MED.B.050

Ayrıca Bkz:

AMC1 MED.B.050 (Class 1)

AMC2 MED.B.050 (Class 2)

- (a) Adaylar, kemikler, eklemler, kaslar veya tendonlar ile ilgili olarak ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak kalıtsal veya edinilmiş bir anomali taşımayacaklardır.
- (b) Adaylar ilgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerine olanak sağlayacak oturma yüksekliğine, kol ve bacak uzunluğuna ve kas gücüne sahip olacaklardır.
- (c) Adaylar muskuloskeletal sistemi ilgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerine olanak sağlayacak şekilde fonksiyonel olarak kullanabileceklerdir. Adayların sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.

* AMS, tıbbi gereklilikleri sınırdan sağlayan ya da sınırdan sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinin uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.

Psikiyatri

MED.B.055

Ayrıca Bkz:

AMC1 MED.B.055 (Class 1)

AMC2 MED.B.055 (Class 2)

- (a) Adaylar, geçmişte ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak akut, kronik, kalıtsal veya edinilmiş herhangi bir psikiyatrik hastalık, engel, rahatsızlık veya bozukluk yaşamış olmamalı ve adaylarda bu tür bir hastalığın klinik teşhisi yapılmış olmamalıdır.
- (b) Alkol ya da psikotropik maddelerin kullanımı veya aşırı kullanımı nedeniyle ruhsal veya davranışsal bozukluk sergileyen adaylar, madde kullanımından kurtulup sağlıklarına kavuşuncaya ve başarılı bir tedavi sonrasında gerçekleştirilecek psikiyatrik değerlendirmeden tatminkâr bir sonuç alınmaya kadar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir. 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir. 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran adayların sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(c) Aşağıda belirtilenler gibi psikiyatrik rahatsızlıklara sahip olan adayların sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebilmeleri için gerçekleştirilecek psikiyatrik değerlendirmeden tatminkâr bir sonuç alınması gerekmektedir:

- (1) Duygu Durum Bozukluğu;
- (2) Nevrotik rahatsızlık;
- (3) Kişilik bozukluğu;
- (4) Ruhsal veya davranışsal bozukluk.

(d) Bir kereye mahsus olarak ya da müteaddit defalar bilerek kendi kendine zarar vermiş olan adaylar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir. Adayların sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebilmeleri için gerçekleştirilecek psikiyatrik değerlendirmeden tatminkâr bir sonuç alınması gerekmektedir.

(e) Uçuş tababet değerlendirmesi:

- (1) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (b), (c) veya (d) fıkralarında belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir;
- (2) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve yukarıda (b), (c) veya (d) fıkralarında belirtilen sağlık sorunlarından herhangi birine sahip olan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilecektir.

(f) Şizofreni, şizotip veya hezeyanlı bozukluk geçirmiş olan ya da klinik olarak bunlardan birinin teşhis edildiği adaylar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir.

* AMS, tıbbi gereklilikleri sınırdan sağlayan ya da sınırdan sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinden uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.

Psikoloji	
MED.B.060 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.060 (Class 1) AMC2 MED.B.060 (Class 2)	<p>(a) Başvuru sahiplerinin ilgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerini engellemesi muhtemel psikolojik bir kusura sahip olmamaları gerekmektedir.</p> <p>(b) Psikiyatrik ya da nörolojik muayenenin bir parçası olarak ya da bu muayeneye ek olarak bir Havacılık Psikoloğu tarafından gerçekleştirilecek psikolojik değerlendirme yapılması da gerekebilecektir.</p>
Nöroloji	
MED.B.065 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.065 (Class 1) AMC2 MED.B.065 (Class 2)	<p>(a) Adaylar, geçmişte ilgili lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak herhangi bir nörolojik rahatsızlık yaşamamış olmalı ve adaylarda bu tür bir hastalığın klinik teşhisi yapılmamış olmalıdır.</p> <p>(b) Aşağıda belirtilen sağlık sorunlarını yaşamış olan veya bu tür sorunların klinik olarak teşhis edildiği kişiler sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Epilepsi; (2) Nedeni belli olmayan ve tekrar eden bilinç bozukluğu ve kaybı nöbetleri. (3) Bilinç kaybı <p>(c) Aşağıda belirtilen sağlık sorunlarını yaşamış olan veya bu tür sorunların klinik olarak ileri tetkikler ve değerlendirme ile kesin teşhisi ile uçuşa elverişlilik kararı verilinceye kadar kişiler sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) 5 yaşından sonra tekrar etmeyen epilepsi; (2) Tekrar etmeyen ve tüm tedavinin 10 yıldan daha uzun bir süre önce bırakılmış olduğu epilepsi; (3) Epileptiform EEG anomalileri ve fokal yavaş dalgalar; (4) İlerleyen veya ilerlemeyen sinir sistemi hastalıkları; (5) Nedeni belli olmayan ve bir kere yaşanan bilinç bozukluğu ve kaybı nöbeti;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(6) Başa alınan bir darbe sonrasında bilinç kaybı;</p> <p>(7) Delici baş yaralanması;</p> <p>(8) Spinal veya periferik sinir hasarı;</p> <p>1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir. 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran adayların sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.</p>
Görme sistemi	
<p>MED.B.070 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.070 (Class 1) AMC2 MED.B.070 (Class 2)</p>	<p>(a) Adaylar gözleri veya adneksi ile ilgili olarak lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikine mani olacak herhangi bir fonksiyonel anomali ya da kalıtsal veya edinilmiş, akut ya da kronik aktif bir patoloji veya göz ameliyatı ya da travması sekellerinden mustarip olmayacaklardır.</p> <p>(b) Muayene</p> <p>(1) 1. sınıf sağlık sertifikası bağlamında:</p> <p>(i) Kapsamlı bir göz muayenesi ilk muayenenin bir parçasını oluşturacak ve gözün kırma kusurlarına ve fonksiyonel performansına bağlı olarak periyodik olarak tekrarlanacaktır;</p> <p>(ii) Rutin bir göz muayenesi tüm temdit ve yenileme muayenelerinin bir parçasını oluşturacaktır.</p> <p>(2) 2. sınıf sağlık sertifikası bağlamında:</p> <p>(i) Rutin bir göz muayenesi hem ilk muayenenin hem de tüm temdit ve yenileme muayenelerinin bir parçasını oluşturacaktır;</p> <p>(ii) Klinik endikasyon üzerine kapsamlı bir göz muayenesi gerçekleştirilecektir.</p> <p>(c) Düzeltilmiş veya düzeltilmemiş uzak görüş keskinliği:</p> <p>(1) 1. Sınıf sağlık sertifikaları bağlamında her bir gözde ayrı ayrı 6/9 (0,7) seviyesinde ya da daha iyi olacak ve görüş keskinliği de her iki göz için 6/6 (1,0) seviyesinde ya da daha iyi olacaktır;</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- (2) 2. Sınıf sağlık sertifikaları bağlamında her bir gözde ayrı ayrı 6/12 (0,5) seviyesinde ya da daha iyi olacak ve görüş keskinliği de her iki göz için 6/9 (0,7) seviyesinde ya da daha iyi daha iyi olacaktır. Gözlerinden birinin görüş kabiliyeti standart altı olan bir aday, tatminkâr bir oftalmik muayeneye tabi tutulmak kaydıyla ve AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle sağlık açısından uçuşa uygun olduğu yönünde değerlendirilebilecektir;
- (3) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve bir gözünün görüş kabiliyeti standart altı olan bir aday sağlık açısından uçuşa uygun olmadığı yönünde değerlendirilecektir. Temdit sırasında bir gözünde edinilmiş standart altı görüş kabiliyeti bulunan adaylar AMS'ye sevk edilecek ve sahip oldukları lisansın emniyetli bir şekilde tatbikine mani olması olasılığının düşük olması halinde sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir.
- (d) Adayların N5 tablosunu (veya muadilini) 30-50 cm mesafeden, N14 tablosunu (veya muadilini) ise 100 cm mesafeden, öngörölmüş düzeltme ile okuyabilmelidir.
- (e) 1. sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişilerin görme alanının ve binoküler fonksiyonlarının normal olması gerekir.
- (f) Göz ameliyatı geçirmiş olan adaylar oftalmik değerlendirmenin tatminkâr bir sonuç verilmesi koşuluyla sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir.
- (g) Klinik olarak keratokonus teşhisi konulan adaylar bir oftalmolog tarafından yapılacak muayenenin tatminkâr sonuç vermesi koşuluyla sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir. 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir.
- (h) Aşağıda belirtilen bozukluklardan mustarip olan adaylar oftalmik değerlendirmenin tatminkâr bir sonuç verilmesi koşuluyla sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebileceklerdir:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(1) Astigmatizm;

(2) Anizometri.

(i) Diplopiden mustarip olan adaylar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir.

(j) Gözlükler ve kontakt lensler. Tatminkâr düzeyde görme fonksiyonu ancak düzeltme yolu ile sağlanabiliyor ise:

(1) (i) İlgili lisansın imtiyazlarının tatbiki sırasında uzak görüş için gözlük veya kontakt lens takılmalıdır;

(ii) Yakın görüş için, lisansın imtiyazlarının tatbiki sırasında el altında yakın gözlüğü bulundurulmalıdır;

(2) Lisansın imtiyazlarının tatbiki sırasında gerektiğinde hemen kullanabilmek için yedek bir düzeltici gözlük el altında bulundurulmalıdır;

(3) Düzeltme optimal görüş fonksiyonu sağlamalı, havacılık alanında kullanıma uygun ve toleranslı olmalıdır;

(4) Kontakt lens kullanılıyor ise, uzak görüş için hazırlanmış, monofokal, renklendirilmemiş ve toleranslı kontakt lensler kullanılmalıdır;

(5) Büyük kırma kusuruna sahip olan kişiler kontakt lens veya yüksek endeksli gözlük camı kullanmalıdırlar;

(6) Görüş kabiliyeti ile ilgili gereklilikleri karşılamak amacı sadece bir gözlük kullanılabilir;

(7) Ortokeratolojik lensler kullanılmamalıdır.

* AMS, tıbbi gereklilikleri sınırda sağlayan ya da sınırda sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinden uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.

Renkli görme

MED.B.075 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.075 (Class 1) AMC2 MED.B.075 (Class 2)	<p>(a) Adaylar görevlerini emniyetli bir şekilde yerine getirebilmeleri için gerekli olan renkleri kolaylıkla algılayabilmelidirler</p> <p>(b) Muayene</p> <p>(1) Adayların ilk kez tanzim edilecek sağlık sertifikası için Ishihara testinden geçmeleri gerekmektedir.</p> <p>(2) Ishihara testinden geçemeyen adayların renkleri ayırt etme kabiliyetine sahip olup olmadıklarını tespit etmek amacı ile ayrıca renk algılama testine tabi tutulmaları gerekmektedir.</p> <p>(c) 1. sınıf sağlık sertifikaları bağlamında, adayların renkleri ayırt etme kabiliyetine sahip olabilmeleri için renkleri normal bir şekilde algılayabilmeleri gerekmektedir. Renk algılama testinden geçemeyen adaylar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirilebileceklerdir. 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir. AMS tarafından en az iki ileri renk algılama testi neticesine göre karar verilebilecektir.</p> <p>(d) 2. sınıf sağlık sertifikaları bağlamında, adayların renkleri tatminkâr bir şekilde algılayamaması durumunda uçuş imtiyazları sadece gündüz uçuşları ile sınırlandırılacaktır.</p>
Kulak-burun-boğaz	
MED.B.080	<p>(a) Adaylar ağız içi boşluğu, dişler ve gırtlak da dâhil olmak üzere, gözlerin, burnun, sinüslerin veya boğazın kendisinin veya adneksi ile ilgili olarak lisansın imtiyazlarının emniyetli bir şekilde</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

<p>Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.080 (Class 1) AMC2 MED.B.080 (Class 2)</p>	<p>tatbikine mani olacak herhangi bir fonksiyonel anomali ya da kalıtsal veya edinilmiş, akut ya da kronik aktif bir patoloji veya ameliyatı ya da travması sekellerinden mustarip olmayacaklardır.</p> <p>(b) İşitme kabiliyeti ilgili lisansların imtiyazlarının emniyetli bir şekilde tatbikini sağlayacak düzeyde olmalıdır.</p> <p>(c) Muayene</p> <p>(1) Tüm muayenelerde işitme kabiliyeti test edilmelidir.</p> <p>(i) 1. Sınıf sağlık sertifikaları ve 2. sınıf sağlık sertifikaları bağlamında, sahip olunan lisansa aletli uçuş yetkisinin eklenecek olması durumunda, işitme kabiliyeti ilk muayene sırasında ve 40 yaşına kadar her 5 yılda bir ve sonrasında her 2 yılda bir müteakip temdit veya yenileme muayenelerinde saf ton odiyometrisinde test edilecektir.</p> <p>(ii) Saf ton odiyometrisinde yapılan testlerde ilk kez başvuran adayların işitme kaybı ayrı ayrı her bir kulakta 500, 1 000 veya 2 000 Hz frekanslarının herhangi birinde 35dB'den ve 3 000 Hz'de 50dB'den fazla olmayacaktır. Temdit veya yenileme için başvuran ve bu değerlerden daha yüksek işitme kaybı bulunan adaylar tatminkâr düzeyde fonksiyonel işitme kabiliyetine sahip olduklarını kanıtlamalıdır.</p> <p>(iii) Hipoakuzisi bulunan adaylar tatminkâr düzeyde fonksiyonel işitme kabiliyetine sahip olduklarını kanıtlamalıdır.</p> <p>(2) 1. ve 2. Sınıf sağlık sertifikasının ilk düzenlenişinde kapsamlı bir kulak, burun ve boğaz muayenesi yapılmalı ve sonrasında klinik endikasyon üzerine periyodik olarak tekrarlanmalıdır.</p> <p>(d) 1. sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve aşağıda belirtilen sağlık sorunlarına sahip olan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirme yapılabilmesi için bu kişilerin AMS'ye sevk edilmeleri ve KBB yönünden değerlendirmeye tabi tutulmaları gerekmektedir:</p> <p>(1) İç kulakta veya orta kulakta akut veya kronik aktif bir patolojik süreç;</p>
---	--

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(2) Kulak zarlarında iyileşmemiş delinme veya fonksiyon bozukluğu;</p> <p>(3) Vestibül fonksiyon bozukluğu;</p> <p>(4) Geniz yollarında ciddi tıkanıklık;</p> <p>(5) Sinüs disfonksiyonu;</p> <p>(6) Ağız içi boşluğunda veya üst solunum yollarında ciddi malformasyon veya ciddi, akut veya kronik enfeksiyon;</p> <p>(7) Önemli ölçüde konuşma veya ses bozukluğu.</p> <p>(e) Uçuş tababet değerlendirmesi:</p> <p>(1) 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve vestibül fonksiyon bozukluğu bulunan kişiler AMS'ye sevk edileceklerdir;</p> <p>(2) 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran ve vestibül fonksiyon bozukluğu bulunan kişilerin sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.</p> <p>*AMS, tıbbi gereklilikleri sınırda sağlayan ya da sınırda sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinden uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.</p>
Dermatoloji	
<p>MED.B.085</p> <p>Ayrıca Bkz:</p> <p>AMC1 MED.B.085 (Class 1)</p> <p>AMC2 MED.B.085 (Class 2)</p>	<p>Başvuru sahiplerinin ilgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerini engellemesi muhtemel dermatolojik bir kusura sahip olmamaları gerekmektedir.</p>

Onkoloji

MED.B.090 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.090 (Class 1) AMC2 MED.B.090 (Class 2)	<p>(a) Başvuru sahiplerinin ilgili lisansın imtiyazlarını emniyetli bir şekilde tatbik etmelerini engellemesi muhtemel birincil ya da ikincil habis bir hastalıktan mustarip olmamaları gerekmektedir.</p> <p>(b) Habis hastalığın tedavisinin ardından sağlık açısından uçuşa uygun oldukları yönünde değerlendirilebilmeleri için yapılacak onkolojik değerlendirmeden tatminkâr bir sonuç alınması gerekmektedir. 1. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran kişiler AMS'ye sevk edilmelidir. 2. Sınıf sağlık sertifikası için başvuran adayların sağlık açısından uçuşa uygunlukları AMS ile bildirilen şekilde istişare etmek suretiyle değerlendirilmelidir.</p> <p>(c) İntraserebral habis tümörü bulunan ya da klinik olarak bu tür bir teşhisin konulduğu adaylar sağlık açısından uçuşa uygun olmadıkları yönünde değerlendirileceklerdir.</p> <p>*AMS, tıbbi gereklilikleri sınırda sağlayan ya da sınırda sağlayamayan ama rahatsızlığının havacılık muayenesini gerçekleştiren hekim tarafından görevlerini mevzuata uygun yapmasına engel olmadığı ve güvenli performansını etkilemediği değerlendirilen havacılık personelinden uygulamalı uçuş testlerinde beceri ve deneyim değerlendirmesine yönelik Tıbbi Uçuş Testi (TUT) yapılmasını isteyebilir.</p>
KISIM 3 - LAPL sağlık sertifikalarına özgü gereklilikler	
LAPL sertifikası için başvuran kişilere yönelik sağlık muayenesi ve/veya değerlendirmesi	
MED.B.095 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.B.095 AMC2 MED.B.095 AMC3 MED.B.095 AMC4 MED.B.095	<p>(a) LAPL sağlık sertifikası için başvuran kişiler en iyi tıbbi uygulamalara dayanılarak değerlendirileceklerdir.</p> <p>(b) Başvuru sahibinin tüm sağlık geçmişine özel olarak dikkat edilecektir.</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

AMC5 MED.B.095 AMC6 MED.B.095 AMC7 MED.B.095 AMC8 MED.B.095 AMC9 MED.B.095 AMC10 MED.B.095 AMC11 MED.B.095 AMC12 MED.B.095 AMC13 MED.B.095 AMC14 MED.B.095 AMC15 MED.B.095 AMC16 MED.B.095 AMC17 MED.B.095 AMC18 MED.B.095 GM1 MED.B.095	<p>(c) İlk değerlendirmede ve 50 yaşından sonraki tüm müteakip değerlendirmelerde ve başvuru sahibinin tıbbi açıdan geçmiş kayıtlarının mevcut olmadığı durumlarda yapılacak tüm değerlendirmelerde muayeneyi gerçekleştiren kişi en azından aşağıda belirtilen unsurları muayeneye dâhil edecektir:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Klinik muayene; (2) Tansiyon; (3) İdrar tahlili; (4) Görme kabiliyeti; (5) İşitme kabiliyeti. <p>(d) İlk değerlendirmenin ardından 50 yaşına kadar yapılacak müteakip muayenelere aşağıda belirtilen unsurlar dâhil edilecektir:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) LAPL sahibinin tıbbi açıdan geçmişinin değerlendirilmesi; (2) Yukarıda (c) fıkrasında yer alan unsurların AeMC, AME, GMP veya Yetkili Tabip tarafından en iyi tıbbi uygulamalar doğrultusunda gerekli görülenleri.
---	--

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ALT BÖLÜM C - Kabin Ekibinin Sağlık Açısından Uçuşa Uygunluğuna Özgü Gereklilikler

KISIM 1 - Genel gereklilikler

Genel

MED.C.001

Kabin ekibi üyeleri bir hava aracında havacılık emniyet kurallarında öngörülen görevlerini ve sorumluluklarını ancak işbu Bölümde öngörülen gereklilikleri karşıladıkları takdirde yerine getirebileceklerdir.

Sağlık muayeneleri

MED.C.005

**Ayrıca Bkz:
AMC1 MED.C.005**

- (a) Kabin ekibi üyeleri kendilerine yüklenen emniyet görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmelerini engelleyebilecek inkapasiteye neden olabilecek fiziksel veya ruhsal herhangi bir hastalıktan mustarip olmadıklarını kanıtlamak amacı ile sağlık değerlendirmesine tabi tutulmalıdırlar.
- (b) Tüm kabin ekibi üyeleri bir hava aracında görevlendirilmeden önce ve sonrasında her 60 ayda bir sağlık değerlendirmesine tabi tutulmalıdır.
- (c) MED.D.040'da öngörülen gerekliliklerin karşılanması halinde sağlık muayeneleri bir AeMC, AME, OHMP veya Yetkili tabip tarafından icra edilmelidir.

KISIM 2 - Kabin ekibinin tabi tutulacağı Uçuş tababet değerlendirmesine özgü gereklilikler

Genel

MED.C.020

Kabin ekibi üyeleri aşağıda belirtilen rahatsızlıklara veya hastalıklara sahip olmayacaklardır:

- (a) Kalıtsal veya edinilmiş anomali;
- (b) Aktif, gizli, akut veya kronik hastalık ya da bozukluk;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(c) Yara, incinme veya ameliyat sekeli;</p> <p>(d) Tedavi, teşhis ya da önleme amaçlı, reçeteli veya reçetesiz ilaçların emniyet görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmelerini engelleyebilecek fonksiyonel inkapasiteye neden olabilecek etkileri ya da yan etkileri.</p>
Uçuş tababet değerlendirmelerinin içeriği	
<p>MED.C.025</p> <p>Ayrıca Bkz:</p> <p>AMC1 MED.C.025</p> <p>AMC2 MED.C.025</p> <p>AMC3 MED.C.025</p> <p>AMC4 MED.C.025</p> <p>AMC5 MED.C.025</p> <p>AMC6 MED.C.025</p> <p>AMC7 MED.C.025</p> <p>AMC8 MED.C.025</p> <p>AMC9 MED.C.025</p> <p>AMC10 MED.C.025</p> <p>AMC11 MED.C.025</p> <p>AMC12 MED.C.025</p> <p>AMC13 MED.C.025</p> <p>AMC14 MED.C.025</p> <p>AMC15 MED.C.025</p> <p>AMC16 MED.C.025</p>	<p>(a) Yapılacak ilk sağlık muayenesi en azından aşağıdaki unsurları içermelidir:</p> <p>(1) Kabin ekibi üyelerinin tıbbi açıdan geçmişinin değerlendirilmesi.</p> <p>(2) Aşağıdaki sistemlerin klinik muayenesi:</p> <p>(i) Kardiyovasküler sistem;</p> <p>(ii) Solunum sistemi;</p> <p>(iii) Muskuloskeletal sistem;</p> <p>(iv) Kulak-burun-boğaz;</p> <p>(v) Psikiyatri;</p> <p>(vi) Nöroloji;</p> <p>(vii) Görme sistemi;</p> <p>(viii) Renkli görme.</p> <p>(b) Müteakiben yapılacak tüm sağlık muayenelerinde aşağıda belirtilen unsurlar yer almalıdır:</p> <p>(1) Kabin ekibi üyelerinin tıbbi açıdan geçmişinin değerlendirilmesi;</p> <p>(2) En iyi tıbbi uygulamalar doğrultusunda gerekli görülmesi halinde klinik muayene.</p> <p>(c) Yukarıda (a) ve (b) fıkraları bağlamında herhangi bir şüphe duyulması halinde veya klinik endikasyon üzerine, kabin ekibi üyelerine yönelik sağlık değerlendirmesine AeMC, AME, OHMP'nin veya Yetkili Tabibin gerekli gördüğü ilave sağlık muayeneleri, tahlilleri veya araştırmaları da dâhil edilecektir.</p>

AMC17 MED.C.025 AMC18 MED.C.025 GM1 MED.C.025	
KISIM 3 - Kabin Ekibi üyeleri ve adayları için ilave gereklilikler	
Kabin ekibi sağlık raporu	
MED.C.030 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.C.030	<p>(a) Her bir sağlık değerlendirmesinin ardından:</p> <p>(1) Kabin ekibi onayı için başvuran ya da kabin ekibi onayına sahip olan kişilere AeMC, AME, OHMP veya Yetkili tabip tarafından bir kabin ekibi sağlık raporu verilecektir;</p> <p>(2) Kabin ekibi onayı için başvuran ya da kabin ekibi onayına sahip olan kişiler ilgili bilgileri veya kabin ekibi sağlık raporunun bir suretini hizmetlerinden faydalanan işleticilere sunacaklardır.</p> <p>(b) Kabin ekibi sağlık raporunda sağlık değerlendirmesinin tarihi, kabin ekibi üyesinin sağlık açısından uçuşa uygun olduğu veya olmadığı, müteakiben gerçekleştirilmesi gereken ilk sağlık değerlendirmesinin tarihi ve varsa kısıtlamalar belirtilecektir. Diğer tüm unsurlar MED.A.015 uyarınca hasta-doktor mahremiyetine tabi olacaktır.</p>
Kısıtlamalar	
MED.C.035 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.C.035	<p>(a) Kabin ekibi onayına sahip olan kişilerin 2. Kısımda öngörülen gereklilikleri karşılayamamaları durumunda, AeMC, AME, OHMP veya Yetkili Tabip, bir ya da daha fazla sayıda kısıtlama uygulanması durumunda kabin ekibi görevlerini emniyetli bir şekilde yerine getirip getiremeyeceklerini değerlendirecektir.</p> <p>(b) Kabin ekibi onayı ile tanınan imtiyazların tatbikine ilişkin kısıtlamalar kabin ekibi sağlık raporunda belirtilmeli ve sadece AME ya da AeMC tarafından veya AME ile istişare edilmek suretiyle bir OHMP veya Yetkili Tabip tarafından kaldırılmalıdır.</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ALT BÖLÜM D - Uçuş Tabipleri (AME), Pratisyen Hekimler (GMP), İş Yeri Hekimleri (OHMP)

KISIM 1 - Uçuş Tabipleri

İmtiyazlar

MED.D.001

- (a) Bu Talimatın 13 üncü maddesi kapsamında yetkilendiren AME'nin imtiyazları 2. Sınıf sağlık sertifikalarını ve LAPL sağlık sertifikalarını tanzim etmek, temdit etmek ve yenilemek ve gerekli sağlık muayenelerini ve değerlendirmelerini icra etmektir.
- (b) AME'ler, MED.D.015'te öngörülen gereklilikleri karşılamaları durumunda, imtiyazlarının kapsamının 1. Sınıf sağlık sertifikalarının temdidine ve yenilenmesine yönelik sağlık muayenelerini de içerecek şekilde genişletilmesi başvurusunda bulunabileceklerdir.
- (c) AME'nin imtiyazlarının kapsamı ve tabi olunan koşullar yetki belgesi üzerinde belirtilmelidir.
- (d) Genel Müdürlük tarafından yetkilendirilen HTEK onaylı eğitim ve kurs belgesine sahip olan kişilerin, Türkiye Cumhuriyeti dışında yetkili bir otoritede imtiyazlarını icra etmek için başvurmaları ve uygun görülmeleri halinde bu durum hakkında MED.D.015 gerekliliklerini sağlayacak şekilde başvuru ve uygun görülme yazıları ve ekleriyle AMS'yi bilgilendirmeleri gerekmektedir.

Başvuru

MED.D.005

- (a) AME yetki belgesine ilişkin başvurular AMS tarafından öngörülen şekil ve surette yapılacaktır.
- (b) AME yetki belgesi için başvuran kişilerin aşağıdaki bilgi ve belgeleri AMS'ye vermeleri gerekmektedir:
  - (1) Kişisel bilgileri ve iş adresleri;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(2) Havacılık tıbbi konusunda müracaat ettikleri imtiyazlara uygun bir eğitim kursunu tamamlamış olduklarını gösteren bir sertifika da dâhil olmak üzere MED.D.010’da öngörülen gereklilikleri karşıladıklarını gösteren belgeler;</p> <p>(3) AME'nin sağlık sertifikalarını işbu Talimatta öngörülen gerekliliklere dayanarak tanzim edeceğine yönelik yazılı bir beyan.</p> <p>(c) Birden fazla otorite adına uçucu sağlığı ve diğer branşına yönelik sağlık muayenesi icra etmesi durumunda, AME mesleğini icra ettiği tüm yerlere ilişkin bilgileri AMS'ye sunacaktır.</p>
AME yetki belgesinin tanzimine ilişkin gereklilikler	
<p>MED.D.010 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.D.010</p>	<p>2. Sınıf sağlık sertifikalarının temdidini ve yenilenmesi imtiyazlarına sahip olan bir AME yetki belgesi başvurusunda bulunanlar:</p> <p>(a) Hekimlik yapma vasfına ve lisansına ve uzmanlık eğitimi tamamlama sertifikasına sahip olacaklardır;</p> <p>(b) Havacılık tıbbi konusunda temel eğitim kursuna katılmış olacaklardır.</p> <p>(c) Aşağıda belirtilen hususları AMS’ye kanıtlayacaklardır:</p> <p>(1) Sağlık muayenelerini gerçekleştirmeye uygun imkânlarla, usullere, dokümantasyona ve işler vaziyetteki ekipmana sahip olduklarını;</p> <p>(2) Hasta-doktor mahremiyetinin korunması için gereken usullere ve koşullara sahip olduklarını.</p>
İmtiyazların kapsamının genişletilmesine ilişkin gereklilikler	
<p>MED.D.015 Ayrıca Bkz: AMC1 MED.D.015</p>	<p>AME yetki belgesi imtiyazlarının kapsamını 1. Sınıf sağlık sertifikalarının temdidini ve yenilenmesini içerecek şekilde genişletme başvurusunda bulunan adayların geçerli bir AME yetki belgesine sahip olmaları ve:</p> <p>(a) Başvuru tarihinden önceki 5 yıl içerisinde 2. Sınıf sağlık sertifikalarının tanzimine, temdidine ve yenilenmesine yönelik olarak en az 30 sağlık muayenesi icra etmiş olmaları;</p>

	<p>(b) Havacılık tıbbi konusunda ileri düzeyde eğitim kursuna katılmış olmaları;</p> <p>(c) 5 yıldan daha uzun süre ara vermemek şartı ile 3 yıl süresince bir AeMC’de ve/veya lisans veren otorite gözetimi altında uygulamalı eğitim almış olmaları veya çalışmalarını gerekmektedir.</p> <p>(d) AeMC bünyesinde AME olarak çalışmak için yetki belgesi başvurusu yapan Hava ve Uzay Hekimleri için bu madde hükümleri aranmaz.</p>
Havacılık tıbbi eğitim kursu	
MED.D.020	<p>(a) Havacılık tıbbi eğitim kursları bu kursları düzenleyen kurumun ticari merkezinin bulunduğu ülke yetkili otoritesi tarafından onaylanmış olmalıdır. Kursu düzenleyen kurum kurs müfredatının yeterli olduğunu ve eğitim vermekle görevlendirilen kişilerin yeterli düzeyde bilgiye ve tecrübeye sahip olduklarını kanıtlayacaktır.</p> <p>(b) Kurs öncesi seviye tespit sınavı ve kursların sonunda kurs içeriğinde yer alan tüm konuları kapsayan yazılı bir sınav yapılacaktır.</p> <p>(c) Kursu düzenleyen kurum, sınavları başarıyla geçen adaylara birer kurs tamamlama sertifikası tanzim edecektir.</p>
AME yetki belgeleri üzerinde yapılacak değişiklikler	
MED.D.025	<p>(a) AME’ler aşağıda belirtildiği şekilde, yetkilerini etkileyecek nitelikteki değişiklikleri AMS’ye bildireceklerdir:</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) AME’nin T.C. Sağlık Bakanlığı ve diğer bakanlıklar tarafından yürütülen bir disiplin kovuşturmasına ya da soruşturmasına tabi tutulması; (2) Müracaat sırasında yapılan beyanların içeriği de dâhil olmak üzere yetki belgelerinin düzenlendiği koşullarda meydana gelen değişiklikler; (3) Yetki belgelerinin tanzimi için öngörülen gerekliliklerin artık karşılanamıyor olması;

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(4) AME'nin işyerinde veya kayıtlı ikamet adresinde meydana gelen değişiklikler.</p> <p>(b) Bu tür değişikliklerin AMS'ye bildirilmemesi, yetki belgesini askıya alan ya da iptal eden AMS tarafından tesis edilecek karara dayanılarak, yetki belgesinin imtiyazlarının askıya alınmasına ya da iptaline neden olacaktır.</p>
AME yetki belgelerinin geçerlilik süresi	
<p>MED.D.030 Ayrıca Bkz: GM1 MED.D.030</p>	<p>AME yetki belgeleri en fazla 3 yıl için tanzim edilirler. Yetki belgeleri aşağıda belirtilen koşullara tabi olmak kaydıyla temdit edilirler:</p> <p>(a) Yetki Belgesi sahibinin hekimlik yapmak için gereken genel koşullara uymaya devam etmekte olması ve ulusal yasalar uyarınca mesleki sicil kaydının devam etmekte olması;</p> <p>(b) Son üç yıl içerisinde havacılık tıbbı konusunda AMS tarafından kabul gören tazeleme eğitimi almış olması;</p> <p>(c) Her yıl en az 10 havacılık sağlık muayenesi icra etmekte olması;</p> <p>(d) Yetki Belgesinde yazılı koşullara uymayı sürdürmekte olması;</p> <p>(e) İmtiyazlarını bu Talimata uygun bir şekilde tatbik ediyor olması.</p>
KISIM 2 - GMP	
GMP'lere özgü gereklilikler	
<p>MED.D.035</p>	<p>(a) Genel Müdürlük tarafından gerek görülmesi halinde GMP'ler aşağıda belirtilen gerekliliklere uymak koşuluyla LAPL Sağlık sertifikası tanzim eden AME sıfatıyla görev yapabileceklerdir:</p> <p>(1) Başvuru sahibinin tüm sağlık kayıtlarına gerektiği şekilde ulaşabilmeleri;</p> <p>(2) Ulusal yasalarca öngörülen ilave gerekliliklere uymaları.</p>

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

	<p>(b) LAPL sertifikası tanzim edebilmeleri için pratisyen hekimlerin (GMP) Genel Havacılık Tıbbı ve ulusal yasalar doğrultusunda hekimlik için öngörülen tüm vasıflara ve lisanslara sahip olmaları gerekmektedir.</p> <p>(c) AME sıfatıyla hareket eden GMP'ler faaliyetlerini AMS'ye bildireceklerdir.</p>
KISIM 3 - OHMP	
OHMP'lere özgü gereklilikler	
MED.D.040	<p>Genel Müdürlük tarafından gerek görülmesi halinde OHMP'ler aşağıda belirtilen koşullara uymaları kaydıyla sadece kabin ekibinin sağlık muayenelerini icra edeceklerdir:</p> <p>(a) Hekimlik lisansına sahip olmaları ve ulusal yasalar doğrultusunda işyeri hekimliği yapma vasfına sahip olmaları;</p> <p>(b) Genel havacılık tıbbı ve kabin ekibinin çalışma ortamı konusunda gerekli olan bilgilere sahip olmaları,</p> <p>(c) Ulusal yasalarca öngörülen ilave gerekliliklere uymaları.</p>